

V Bruseli 9. 12. 2015
COM(2015) 635 final

2015/0288 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2015) 274}

{SWD(2015) 275}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Stratégiou pre jednotný digitálny trh¹, ktorú Komisia prijala 6. mája 2015, bola oznámená legislatívna iniciatíva týkajúca sa harmonizácie pravidiel pre dodávanie digitálneho obsahu a online predaje tovaru. Táto iniciatíva pozostáva z i) návrhu, pokiaľ ide o určité aspekty týkajúce sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu, a ii) návrhu, pokiaľ ide o určité aspekty týkajúce sa zmlúv o online² a iných predajoch tovaru na diaľku.

Ako Komisia oznámila vo svojom pracovnom programe na rok 2015, tieto dva návrhy vychádzajú zo skúseností nadobudnutých počas rokovaní týkajúcich sa nariadenia o spoločnom európskom kúpnom práve. Predovšetkým sa už neriadia prístupom v podobe voliteľného režimu a komplexného súboru pravidiel. Namiesto toho obsahujú cieleň a plne harmonizovaný súbor pravidiel. Základom návrhov sú takisto viaceré zmeny vykonané Európskym parlamentom v prvom čítaní k návrhu nariadenia o spoločnom európskom kúpnom práve, najmä pokiaľ ide o zúženie rozsahu pôsobnosti na online a iné predaje tovaru na diaľku a o rozšírenie rozsahu pôsobnosti na niektoré druhy digitálneho obsahu, ktorý sa poskytuje za nefinančné protiplnenie.

Hoci sa táto dôvodová správa týka konkrétne návrhu, pokiaľ ide o určité aspekty zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku, časť tejto dôvodovej správy vysvetľujúca dôvody návrhu sa týka obidvoch návrhov, keďže tieto dva návrhy sú koncipované ako balík so spoločnými cieľmi.

• **Dôvody a ciele návrhu**

Všeobecným cieľom návrhov je prispieť v záujme spotrebiteľov a podnikov k rýchlejšiemu rozmachu príležitostí, ktoré ponúka vytvorenie jednotného digitálneho trhu. Odstránením hlavných prekážok zmluvného práva, ktoré bránia cezhraničnému obchodu, pravidiel predložených v návrhoch povedú k zníženiu neistoty, ktorej čelia podniky a spotrebiteľia vzhľadom na zložitosť právneho rámca, a znížia sa náklady podnikov vyplývajúce z rozdielov v zmluvnom práve.

Z celkového počtu podnikov predávajúcich online, nie však cezhranične, 39 % označuje za jednu z hlavných prekážok cezhraničných predajov rozdielne vnútroštátne systémy zmluvného práva³. Podľa 49 % maloobchodníkov v EÚ predávajúcich online a 67 % tých, ktorí sa v súčasnosti usilujú predávať alebo zvažujú cezhraničný predaj online, to platí najmä pre prostriedky nápravy v prípade chybného výrobku⁴. Rozdielne vnútroštátne pravidlá zmluvného práva zapríčinili vznik jednorazových nákladov pre maloobchodníkov predávajúcich spotrebiteľom vo výške približne 4 miliárd EUR; tieto náklady postihujú najmä mikropodniky a malé a stredné podniky (MSP). Cieľom týchto návrhov je vytvoriť priaznivé podnikateľské prostredie a umožniť podnikom, najmä MSP, aby predávali cez hranice. Podnikom by sa mala poskytnúť právna istota a malo by sa zabrániť tomu, aby im v dôsledku rozdielných vnútroštátnych právnych predpisov vznikali pri predaji tovaru a digitálneho obsahu mimo ich domáceho trhu zbytočné náklady.

1

COM(2015) 192 final, <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/>

2

Na účely tejto dôvodovej správy sa pod akýmkoľvek odkazom na „online predaje“ rozumejú „online a iné predaje na diaľku“.

3

Flash Eurobarometer č. 396 o postojoch maloobchodných predajcov k cezhraničnému obchodu a ochrane spotrebiteľa (2015).

4

Flash Eurobarometer č. 413 o spoločnostiach zaoberajúcich sa činnosťami na internete (2015), prehľad podľa odvetví (iba spotrebiteľské zmluvy).

Len 18 % spotrebiteľov, ktorí v roku 2014 používali internet na súkromné účely, nakupovalo online z inej krajiny EÚ, kým na domácom trhu ich nakupovalo 55 %⁵. Spotrebiteľia nemajú istotu pri cezhraničných nákupoch online a veria, že sú lepšie chránení pri nakupovaní online vo svojej vlastnej krajine, ktoré sa realizuje podľa im známeho vnútroštátneho práva. Jedným z hlavných dôvodov je ich neistota, pokiaľ ide o ich kľúčové zmluvné práva. Odlišné vnútroštátne režimy predstavujú tiež prekážku pre účinné presadzovanie práv spotrebiteľov. V dôsledku toho spotrebiteľia nevyužívajú všetky príležitosti a majú k dispozícii užší sortiment tovaru za menej konkurenčné ceny. Keďže spotrebiteľia nazerajú na cezhraničné nakupovanie online s nedôverou, nemôžu využiť existujúce cenové rozdiely medzi členskými štátmi, a teda nevyužívajú dôležité potenciálne príležitosti.

V súvislosti s online predajmi tovaru je potrebné konať rýchlo. Harmonizácia pravidiel týkajúcich sa predajov na diaľku môže prinášať riziko vytvorenia takých pravidiel týkajúcich sa predajov na diaľku, ktoré sú odlišné od pravidiel týkajúcich sa predajov pri osobnej účasti. Vzhľadom na rastúci význam distribučného modelu s využitím viacerých kanálov (t. j. predaja súčasne prostredníctvom viacerých kanálov – priamo v kamennom obchode, online alebo inak na diaľku) podnikne Komisia kroky, aby zabránila takémuto dôsledku a zabezpečila, že sa spotrebiteľia a obchodníci budú môcť spoliehať na jednotný právny rámec jednoducho uplatniteľný všade v EÚ.

Komisia preto spolu so súčasným návrhom začala v rámci Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti realizovať podrobnú analýzu existujúcich právnych predpisov EÚ z oblasti ochrany spotrebiteľa. Údaje z analýzy kontroly vhodnosti v súvislosti s uplatňovaním smernice o predaji spotrebného tovaru a zárukách v rámci nákupov tovaru pri osobnej účasti budú pravdepodobne k dispozícii v druhej polovici roka 2016. Keďže tieto údaje, a teda ani výsledok kontroly vhodnosti, nie sú v tejto chvíli ešte k dispozícii, v prípade, že by táto kontrola preukázala potrebu realizácie iniciatívy Komisie o predajoch tovaru pri osobnej účasti, mohli by prípadné závery tejto kontroly prispieť k pokroku, ktorý dosiahli spoluzákonnodarcovia v súvislosti s návrhom týkajúcim sa online a iných predajov tovaru na diaľku.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v danej oblasti politiky**

Najdôležitejšie ustanovenia tohto návrhu pokrývajú hlavné rozdiely medzi jednotlivými vnútroštátnymi obligatórnymi pravidlami ochrany spotrebiteľa po tom, ako členské štáty uplatnili minimálne harmonizačné pravidlá smernice Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar⁶. Práve tieto hlavné rozdiely vo vnútroštátnych pravidlách ovplyvňujú rozhodnutia obchodníkov o tom, či alebo do akej miery budú predávať tovar cezhranične.

Hoci návrh vychádza z pravidiel uvedených v smernici 1999/44/ES, stanovuje sa v ňom úplná harmonizácia kritérií súladu tovaru, hierarchia prostriedkov nápravy, ktoré majú spotrebiteľia k dispozícii, obdobie na presunutie dôkazného bremena a zákonné záruky. Okrem toho sa v ňom ozrejmuje niektoré prvky súčasnej smernice 1999/44/ES, napríklad skutočnosť, že spotrebiteľ má nárok na ukončenie zmluvy alebo zníženie ceny, ak predávajúci v primeranej lehote tovar neopraví alebo nevymení. Na rozdiel od smernice 1999/44/ES bude mať spotrebiteľ aj právo ukončiť zmluvu v prípade menších chýb tovaru. Takisto na rozdiel od smernice 1999/44/ES nebudú mať podľa návrhu spotrebiteľia povinnosť, ktorú majú v súčasnosti podľa viacerých vnútroštátnych právnych predpisov, informovať predávajúceho

⁵

Prieskum Eurostatu o používaní IKT v domácnostiach a zo strany jednotlivcov (2014).

⁶

Ú. v. ES L 171, 7.7.1999, s.12.

o chybe tovaru v rámci určitého času od odhalenia tejto chyby. Hlavnou zmenou v porovnaní so smernicou 1999/44/ES je určite skutočnosť, že sa obdobie na presunutie dôkazného bremena predlžuje na dva roky. Podobne ako v smernici 1999/44/ES sa v návrhu ponechávajú ustanovenia o práve spotrebiteľa na kompenzáciu za straty spôsobené takýmto nesúlalom na vnútroštátne právne predpisy.

Návrhom sa okrem toho dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES⁷, ktorou sa už plne harmonizovali určité pravidlá online a iných predajov tovaru na diaľku (najmä povinnosti v súvislosti s predzmluvnými informáciami a právo na odstúpenie od zmluvy). Návrhom sa takisto dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode)⁸, ktorou sa okrem iného čiastočne stanovujú harmonizované pravidlá pre elektronické zmluvy.

Návrh neprinesie úplnú harmonizáciu pravidiel týkajúcich sa nekalých podmienok, a preto nebude mať vplyv na smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách⁹.

Návrh je zlučiteľný so súčasnými pravidlami EÚ o rozhodnom práve a súdnej právomoci v rámci jednotného digitálneho trhu¹⁰. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach¹¹ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 z 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I)¹², ktorými sa stanovujú pravidlá na určenie súdnej príslušnosti a rozhodného práva, sa uplatňujú aj v digitálnom prostredí. Tieto nástroje boli prijaté len nedávno a v legislatívnom procese sa dôkladne posudzoval vplyv internetu. Niektoré pravidlá berú osobitný zreteľ na internetové transakcie, najmä pravidlá týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv. Cieľom týchto pravidiel je okrem iného ochrana spotrebiteľov na jednotnom digitálnom trhu poskytnutím výhody vychádzajúcej z bezpodmienečných pravidiel členského štátu, v ktorom majú obvyklý pobyt. Keďže cieľom súčasného návrhu týkajúceho sa online a iných predajov tovaru na diaľku je harmonizovať kľúčové obligatórne ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, obchodníci sa už viac nestretnú s takými veľkými rozdielmi v rámci 28 rôznych právnych režimov. Spolu s navrhovanými novými zmluvnými pravidlami pre online a iné predaje tovaru na diaľku, ako sa stanovujú v tomto návrhu, existujúce pravidlá medzinárodného práva súkromného vytvárajú jasný právny rámec pre nákup a predaj na európskom digitálnom trhu, ktorý zohľadňuje záujmy spotrebiteľov aj podnikov. Tento legislatívny návrh si preto nevyžaduje žiadne zmeny súčasného rámca EÚ v oblasti medzinárodného práva súkromného, vrátane nariadenia (ES) č. 593/2008 (Rím I).

7 Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s.64.

8 Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1–6.

9 Ú. v. ES L 095, 21.4.1993 s. 29–34.

10 Podrobné vysvetlenie pravidiel EÚ o rozhodnom práve a súdnej právomoci v rámci jednotného digitálneho trhu možno nájsť v prílohe 7 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie obsahujúcej posúdenie vplyvu – Sprievodný dokument k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu, a k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku, SWD(2015) 275.

11 Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 1–32.

12 Ú. v. EÚ L 177, 4.7.2008, s. 6

Návrhom sa dopĺňajú odvetvové právne predpisy Únie, ako sú napríklad právne predpisy o ekodizajne¹³ alebo energetickom označovaní¹⁴, ich vykonávacie a delegované akty, a umožňuje, aby sa v týchto odvetvových právnych predpisoch zaviedli požiadavky na životnosť výrobku, napríklad požiadavky na informovanie o trvanlivosti.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Zámerom digitálnej stratégie jednotného trhu je odstrániť všetky hlavné prekážky rozvoja cezhraničného elektronického obchodu na jednotnom digitálnom trhu holistickým spôsobom. Tento návrh by sa mal vnímať v kontexte tohto holistického prístupu. To zahŕňa okrem iného iniciatívy zamerané na úlohu platforiem, európsku iniciatívu zameranú na cloud computing, zaťaženie súvisiace s DPH a doručovanie balíkov. Táto stratégia zahŕňa aj iniciatívy týkajúce sa presadzovania práva/nápravy, t. j. sprevádzkovanie platformy riešenia sporov online¹⁵ a revíziu nariadenie (ES) č. 2006/2004 z 27. októbra 2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa¹⁶. Plne harmonizované pravidlá zmluvného práva v EÚ uľahčia najmä koordinované opatrenia na presadzovanie práva prijaté orgánmi spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa¹⁷.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto návrhu je článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a jeho hlavným cieľom je zlepšenie vytvárania a fungovania vnútorného trhu.

Existujúce rozdiely v pravidlách spotrebiteľského zmluvného práva bránia obchodníkom v cezhraničnom online predaji, pretože musia prispôbovať svoje zmluvy rôznym obligatórnym pravidlám spotrebiteľského zmluvného práva v rôznych členských štátoch, do ktorých realizujú vývoz, takže im v dôsledku toho vznikajú náklady v súvislosti so zmluvným právom. Spotrebiteľia nemajú istotu, pokiaľ ide o ich kľúčové zmluvné práva pri nakupovaní v zahraničí, a preto uprednostňujú nákupy na svojich domácich trhoch. Tieto problémy majú priamy účinok na budovanie a fungovanie vnútorného trhu a obmedzujú hospodársku súťaž.

Rozdiely medzi vnútroštátnymi obligatórnymi pravidlami uplatňovanými na spotrebiteľské kúpne zmluvy v členských štátoch sú dôsledkom najmä toho, že tieto vnútroštátne obligatórne pravidlá idú nad rámec smerníc EÚ zabezpečujúcich minimálnu harmonizáciu^{18 19}. Existuje

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov, Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s.10 – 35.

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/30/EÚ z 19. mája 2010 o udávaní spotreby energie a iných zdrojov energeticky významnými výrobkami na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch, Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 1 – 12.

¹⁵ Nariadenie (EÚ) č. 524/2013 z 21. mája 2013 o riešení spotrebiteľských sporov online, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES, Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s.1.

¹⁶ Ú. v. EÚ L 364, 9.12.2004, s. 1.

¹⁷ Touto smernicou sa mení nariadenie o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa, aby sa doplnil odkaz na túto smernicu v prílohe uvedeného nariadenia.

¹⁸ Tieto informácie sa získavajú hlavne z oznámení členských štátov Komisii podľa článkov 32 a 33 smernice 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o transpozíciu smernice Rady 93/13/EHS a smernice 1999/44/ES; úplné znenia oznámení sú tu: http://ec.europa.eu/consumers/consumer_rights/rights-contracts/directive/notifications/index_en.htm.

¹⁹ Aj keď bola väčšina rozdielov vo vnútroštátnych pravidlách ochrany spotrebiteľa spôsobená tým, že členské štáty vykonali smernice EÚ prijaté na účely minimálnej harmonizácie rôznymi spôsobmi, existujú aj iné vnútroštátne obligatórne pravidlá zmluvného práva, ktoré nemajú pôvod v implementácii *acquis* EÚ na ochranu spotrebiteľa. Konkrétne príklady: posúdenie vplyvu – Sprievodný dokument k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv na online a iné predaje tovaru na diaľku, SWD(2015) 275, oddiel 1.2. „Hlavné rozdiely medzi obligatórnymi pravidlami spotrebiteľského zmluvného práva ovplyvňujúcimi cezhraničný obchod s tovarom“.

niekoľko kľúčových oblastí, v ktorých takéto rozdiely spôsobujú podnikom dodatočné náklady a sú dôvodom nedostatočnej právnej istoty pre spotrebiteľov.

V smernici 1999/44/ES sa stanovuje hierarchia prostriedkov nápravy, ktoré majú spotrebiteľia k dispozícii. Ak tovar nie je v súlade so zmluvou, spotrebiteľ má nárok na uvedenie tovaru do súladu so zmluvou, a to tak, že najprv požiada o opravu alebo výmenu. Až v druhom kroku môže spotrebiteľ požiadať o ukončenie zmluvy alebo zníženie ceny. Tento prístup uplatňuje 20 členských štátov²⁰, zatiaľ čo iné členské štáty buď ponúkajú spotrebiteľom slobodný výber prostriedkov nápravy, alebo prevzali hierarchiu nápravných prostriedkov, ale stanovili aj iné prostriedky nápravy, napríklad právo zamietnuť v krátkej lehote tovar, ktorý nie je v súlade so zmluvou.

Podľa smernice 1999/44/ES sú členské štáty oprávnené uložiť spotrebiteľovi povinnosť informovať predávajúceho o chybe tovaru do dvoch mesiacov od jej objavenia s cieľom uplatniť svoje práva. V prípade neoznámenia spotrebiteľia strácajú právo na prostriedky nápravy. Zatiaľ čo v 11 členských štátoch²¹ spotrebiteľia takúto povinnosť nemajú, v 12 členských štátoch²² musí spotrebiteľ oznámiť chybu tovaru do 2 mesiacov a v 5 členských štátoch²³ to musí spotrebiteľ urobiť v inej lehote.

Podľa smernice 1999/44/ES môže spotrebiteľ požiadať o nápravu iba v prípade, že tovar nebol pri dodaní v súlade so zmluvou. Dôkazné bremeno sa presunie počas prvých 6 mesiacov a obchodník bude povinný počas tohto obdobia preukázať, že takáto chyba v čase dodania neexistovala. Zatiaľ čo 25 členských štátov postupovalo takto, 3 členské štáty²⁴ nedávno obdobie na presunutie dôkazného bremena predĺžili.

V smernici 1999/44/ES sa stanovuje, že obchodník môže niesť zodpovednosť za nesúlad počas obdobia najmenej 2 rokov v prípade chýb tovaru, ktoré existovali v čase dodania. Zatiaľ čo 23 členských štátov zaviedlo toto dvojročné obdobie, v 1 členskom štáte²⁵ je toto obdobie dlhšie a v 2 členských štátoch²⁶ je neobmedzené. V 2 zostávajúcich členských štátoch²⁷ neexistuje žiadna konkrétna zákonná záručná lehota – práva spotrebiteľov sú obmedzené premlčacou lehotou (lehoty stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, v rámci ktorých sa možno dovolávať práv na súde).

Návrhom sa vo všeobecnosti odstráni prekážky pre uplatnenie základných slobôd, ktoré sú dôsledkom týchto rozdielov medzi vnútroštátnymi obligatónnymi pravidlami spotrebiteľského zmluvného práva – ide najmä o dodatočné transakčné náklady spojené s realizáciou cezhraničných transakcií a nedostatok dôvery spotrebiteľov v ich práva pri nakupovaní z inej krajiny EÚ, pričom všetky tieto prekážky majú priamy vplyv na vytváranie a fungovanie vnútorného trhu a obmedzovanie hospodárskej súťaže.

20 Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Nemecko, Rakúsko, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Španielsko, Švédsko, Taliansko.

21 Bulharsko, Česká republika, Francúzsko, Grécko, Írsko, Litva, Luxembursko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko a Spojené kráľovstvo.

22 Belgicko, Cyprus, Chorvátsko, Estónsko, Fínsko, Lotyšsko, Malta, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko.

23 V primeranej lehote v Dánsku a Švédsku; urýchlene v Holandsku a bezodkladne v Maďarsku (v týchto krajinách sa oznámenie do 2 mesiacov vždy považuje za oznámenie doručené v rámci lehoty); do 6 mesiacov na Slovensku.

24 Francúzsko, Portugalsko a Poľsko.

25 Švédsko.

26 Fínsko a Holandsko.

27 Írsko a Spojené kráľovstvo.

Návrh zaručí vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa poskytnutím súboru plne harmonizovaných obligatórnych pravidiel, ktorými sa zachová a v mnohých prípadoch zlepši úroveň ochrany, ktorú spotrebiteľia majú podľa platnej smernice 1999/44/ES.

- **Subsidiarita**

Návrh je preto v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii.

Cieľom iniciatívy je odstrániť bariéry v oblasti zmluvného práva spotrebiteľov v online obchode a pomôcť vytvoriť skutočný jednotný digitálny trh v prospech podnikov a spotrebiteľov. Tento cieľ nemožno primerane dosiahnuť na úrovni členských štátov. Pravidlá týkajúce sa predaja tovaru uvedené v smernici 1999/44/ES predstavujú minimálnu harmonizáciu, a teda umožňujú rôznu implementáciu zo strany členských štátov. To viedlo k právnej fragmentácii. Iba koordinovaná intervencia na úrovni Únie zameraná na odstránenie rozdielnych vnútroštátnych prístupov existujúcich v zákonoch o ochrane spotrebiteľa platných v Európskej únii a realizovaná prostredníctvom úplnej harmonizácie môže prispieť k dobudovaniu vnútorného trhu a vyriešeniu tohto problému.

Návrh je založený na úplnej harmonizácii určitých základných zmluvných práv spotrebiteľov. Vytvorí sa tak jednotný súbor pravidiel zabezpečujúcich rovnakú vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa v celej Európskej únii a umožňujúcich obchodníkom predaj spotrebiteľom vo všetkých členských štátoch na základe rovnakých zmluvných podmienok. Návrhom by sa značne znížili náklady obchodníkov vznikajúce v súvislosti s úsilím o dosiahnutie súladu s pravidlami pri súčasnom zabezpečení vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa. Opatrenie prijaté na úrovni EÚ bude preto účinnejšie než opatrenia prijaté na úrovni členských štátov.

Prístup úplnej harmonizácie sa už úspešne osvedčil v oblasti právnych predpisov EÚ na ochranu spotrebiteľov, napríklad prostredníctvom pravidiel smernice 2011/83/EÚ tým, že sa zabezpečil súbor jednotných práv spotrebiteľov pre všetkých spotrebiteľov v Európskej únii, ktoré sa vykladajú a uplatňujú jednotným spôsobom vo všetkých členských štátoch. Iniciatívou na úrovni EÚ sa zabezpečí rozvoj práv spotrebiteľov koherentným spôsobom a zároveň sa zabezpečí, aby všetci spotrebiteľia v EÚ mohli využívať rovnako vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. Vytvorí sa právna istota pre podniky, ktoré chcú predávať svoj tovar v iných členských štátoch. Takýto výsledok sa dá dosiahnuť len prostredníctvom opatrení na úrovni EÚ.

Iniciatívou na úrovni EÚ sa okrem toho zabezpečí uplatňovanie práv spotrebiteľov koherentným spôsobom a zároveň sa zabezpečí, aby všetci spotrebiteľia v EÚ mohli využívať rovnako vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. Vytvorí sa právna istota pre podniky, ktoré chcú predávať svoj tovar v iných členských štátoch. Takáto iniciatíva poskytne konzistentný právny základ pre koordinované akcie zamerané na presadzovanie práva, pretože navrhovaná smernica bude zahrnutá v prílohe k nariadeniu (ES) č. 2006/2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Navrhované jednotné plne harmonizované pravidlá by okrem toho do veľkej miery uľahčili vykonávanie opatrení na presadzovanie práva. Tým by sa posilnilo presadzovanie právnych predpisov EÚ v prospech spotrebiteľov EÚ. Takýto výsledok sa dá dosiahnuť len prostredníctvom opatrení na úrovni EÚ.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii, pretože neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie uvedených cieľov.

Návrhom sa neharmonizujú všetky aspekty týkajúce sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku. Namiesto toho sa bude zameriavať iba na ďalšiu harmonizáciu tých zacielených, kľúčových obligatórných ustanovení spotrebiteľského zmluvného práva EÚ, ktoré majú zásadný význam pri uskutočňovaní cezhraničných transakcií online, ktoré zainteresované strany označili za prekážky obchodu a ktoré sú potrebné na vybudovanie dôvery spotrebiteľov pri nákupoch na diaľku v zahraničí. Výber právnej formy smernice namiesto nariadenia bude mať okrem toho za následok podstatne menej zásahov do vnútroštátnych právnych predpisov (pozri ďalej v časti „Výber nástroja“).

- **Výber nástroja**

Komisia predkladá súbor dvoch smerníc zameraných na dosiahnutie úplnej harmonizácie: smernice o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku a smernice o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu.

Výber smernice ponecháva členským štátom voľnosť na prispôsobenie vykonávania v medziach ich vnútroštátneho práva. Nariadenie by si vyžadovalo oveľa podrobnejší a komplexnejší režim než smernica, aby jeho účinky boli priamo uplatniteľné. To by malo za následok oveľa viac zásahov do vnútroštátnych právnych predpisov.

Výsledkom voľby úplnej harmonizácie budú jednoduché a moderné normy, ktorými sa odstráni bariéry v oblasti zmluvného práva, vytvoria sa rovnaké podmienky pre podniky a zároveň sa zabezpečí, aby spotrebiteľia mali možnosť využívať vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov v celej EÚ.

Nezáväzným nástrojom, ako by bol napríklad dobrovoľný vzor zmluvy, by sa nedosiahol cieľ dosiahnuť zlepšenie v rámci vytvárania a fungovania vnútorného trhu. Obchodníci by boli naďalej povinní dodržiavať rôzne obligatórne vnútroštátne pravidlá podľa krajiny bydliska spotrebiteľa, pokiaľ daná krajina poskytuje vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľa než vzorová zmluva, preto by naďalej museli znášať zvýšené náklady súvisiace so zmluvným právom.

3. VÝSLEDKY *EX POST* HODNOTENÍ, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Konzultačný postup

Bola vypracovaná rozsiahla konzultačná stratégia s cieľom zabezpečiť širokú účasť počas celého cyklu tvorby politiky tejto iniciatívy. Táto stratégia bola založená na kombinácii verejných a cielených konzultácií. Komisia sa usilovala získať širokú a vyváženú škálu názorov na túto otázku tým, že poskytla príležitosť všetkým príslušným stranám (podnikom, spotrebiteľom, vnútroštátnym orgánom), právnikom a akademickým pracovníkom, aby vyjadrili svoje stanoviská²⁸.

²⁸

Viac podrobností o konzultáciách nájdete na adrese: http://ec.europa.eu/justice/newsroom/contract/opinion/index_en.htm.

– Verejná konzultácia: V rámci verejnej online konzultácie, ktorá bola otvorená 12 týždňov, prišlo 189 odpovedí od všetkých kategórií zainteresovaných strán z celej EÚ.

– Cielené konzultácie: Konzultačnú skupinu zainteresovaných strán tvorilo 22 organizácií zastupujúcich široké spektrum záujmov. Skupina sa stretla 7-krát.

Od júna do augusta 2015 sa viedli aj hĺbkové rozhovory s podnikmi s cieľom zhromaždiť údaje o nákladoch súvisiacich so zmluvným právom, ktorým čelia podniky pri predaji do zahraničia.

V rámci stratégie jednotného digitálneho trhu sa dva prieskumy, prieskum verejnej mienky²⁹ a prieskum obchodu³⁰, využili v roku 2015 na zber údajov slúžiacich na zistenie hlavných cezhraničných prekážok jednotného digitálneho trhu.

Konzultácie s členskými štátmi: Medzi júnom a októbrom 2015 boli zorganizované tri jednodňové workshopy v členskými štátmi. Príslušné otázky boli prediskutované aj s vnútroštátnymi orgánmi presadzovania práva na zasadnutí Výboru pre spoluprácu v oblasti ochrany spotrebiteľa (apríl 2015) a vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za spotrebiteľskú politiku v rámci siete pre spotrebiteľskú politiku (máj 2015).

Zhrnutie výsledkov

Väčšina respondentov z radov spotrebiteľov uznáva, že harmonizáciou sa môže zlepšiť cezhraničný elektronický obchod, ale úplnú harmonizáciu by podporila iba vtedy, ak by v dôsledku toho nedošlo k zníženiu úrovni ochrany spotrebiteľa, ktoré sú v súčasnosti v jednotlivých členských štátoch. Títo respondenti z radov spotrebiteľov zároveň varovali pred rizikom vzniku rôznych režimov v závislosti od odbytových kanálov. Spotrebiteľské združenia sú zásadne proti akejkoľvek forme uplatňovania práva obchodníka. Vzhľadom na odlišné charakteristiky zmlúv uzatváraných medzi podnikmi a spotrebiteľských zmlúv a berúc do úvahy možné konflikty s už existujúcimi právnymi nástrojmi spotrebiteľské organizácie nepodporujú zahrnutie zmlúv uzatváraných medzi podnikmi do rozsahu pôsobnosti tohto návrhu. Väčšina podnikov by uprednostnila harmonizované pravidlá EÚ v oblasti spotrebiteľských zmlúv o predaji tovaru. Rôzne podnikateľské združenia však pochybujú o potrebe prijať nejaké opatrenie, ak sa však majú na úrovni EÚ podnikat' kroky, uprednostnili by uplatňovanie práva obchodníka a zmenu nariadenia (ES) č. 593/2008 (Rím I). Podnikateľské organizácie odporúčajú vyhnúť sa v najväčšej možnej miere odvetvovému prístupu, čo by mohlo mať za následok rozdielnosť pravidiel pre online a offline predaje a pre tovar a digitálny obsah. Veľká väčšina združení z oblasti právnických profesií by uvítala harmonizáciu pravidiel EÚ a zavedenie rovnakého režimu pre zmluvy uzatvárané medzi podnikmi a spotrebiteľské zmluvy.

Členské štáty by vo všeobecnosti podporili harmonizované pravidlá EÚ, ale sú opatrné, pokiaľ ide o politickú realizovateľnosť a rozlišovanie medzi pravidlami pre online a offline predaje. Niektoré z nich by uprednostnili, aby sa skôr, než sa pristúpi k vypracovaniu nových právnych predpisov, lepšie implementovali, presadzovali a zhodnotili existujúce právne predpisy. Veľká väčšina členských štátov, ktoré poslali odpovede, podporuje inklúziu len spotrebiteľských zmlúv. Značný počet členských štátov je okrem toho výslovne proti akejkoľvek forme uplatňovania práva obchodníka, a teda zmene nariadenia Rím I.

²⁹

Prieskum spoločnosti GfK pre Európsku komisiu Spotrebiteľský prieskum na zistenie hlavných cezhraničných prekážok jednotného digitálneho trhu a oblasti, kde prekážajú najviac, 2015.

³⁰

Flash Eurobarometer 413 „Spoločnosti zapojené do online činnosti“ (2015), http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_413_en.pdf.

Pokiaľ ide o obsah pravidiel, väčšina spotrebiteľských organizácií podporuje voľný výber prostriedkov nápravy, zatiaľ čo väčšina respondentov z radov podnikateľov podporuje hierarchiu prostriedkov nápravy pre spotrebiteľov v celej EÚ. Názory členských štátov sa rozchádzajú. Kým niektoré uprednostňujú hierarchiu prostriedkov nápravy, iné podporujú voľný výber prostriedkov nápravy pre spotrebiteľa. Väčšina respondentov z radov právnických profesií sa vyslovila za voľný výber prostriedkov nápravy pre spotrebiteľa, zatiaľ čo niektorí iní uprednostňujú zachovanie hierarchie prostriedkov nápravy, pri ktorých by bola možnosť dohody medzi zmluvnými stranami. V otázke presunutia dôkazného bremena spotrebiteľské organizácie presadzujú obdobie dlhšie ako 6 mesiacov (prevažne 2 roky) a takmer všetky sú za dlhšiu zákonnú záručnú lehotu. Podniky by chceli zachovať súčasné 6-mesačné obdobie na presun dôkazného bremena a podporili by úplnú harmonizáciu súčasnej 2-ročnej zákonnej záručnej lehoty. Členské štáty a zástupcovia právnických povolání vo všeobecnosti podporujú zachovanie existujúcich pravidiel týkajúcich sa prenosu dôkazného bremena a zákonných záruk.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Komisia vychádzala z viacerých ekonomických a právnych štúdií, ktoré boli buď zadané na konkrétne účely tejto iniciatívy, alebo ako súčasť stratégie jednotného digitálneho trhu. Zahŕňajú prieskum vykonaný v roku 2015 s cieľom identifikovať hlavné cezhraničné prekážky jednotného digitálneho trhu³¹, štatistiky Eurostatu za rok 2014, prieskumy Eurobarometer a panelový prieskum MSP³².

Porovnávacia právna štúdia poskytla prehľad obligatórných pravidiel uplatniteľných na zmluvné záväzky v prípade zmlúv na predaj tovaru na diaľku, najmä online.

- **Posúdenie vplyvu**

Regulačný kontrolný výbor vydal prvé stanovisko k návrhu posúdenia vplyvu 16. októbra 2015, ktoré následne na základe pripomienok výboru upravil a opätovne predložil. Druhé stanovisko, v ktorom schvaľuje návrh posúdenia vplyvu s výhradou pripomienok, bolo doručené Rade 9. novembra 2015³³.

Revidovaná správa o posúdení vplyvu a zhrnutie sú uverejnené spolu s návrhmi³⁴.

Preskúmané politické alternatívy

Popri skúmaní dôsledkov nezmenenej politiky sa v posúdení vplyvu preskúmali tieto možnosti politiky: i) možnosť 1: ciele a plne harmonizované pravidlá týkajúce sa tovaru a digitálneho obsahu; ii) možnosť 2: uplatnenie práva obchodníka v kombinácii s existujúcimi

31

Pozri najmä dokumenty:

– prieskum spoločnosti GfK pre Európsku komisiu Spotrebiteľský prieskum na zistenie hlavných cezhraničných prekážok jednotného digitálneho trhu a oblasti, kde prekážajú najviac, 2015; http://ec.europa.eu/consumers/consumer_evidence/market_studies/obstacles_dsm/docs/21.09_dsm_final_report.pdf

– prieskum Eurostatu o používaní IKT v domácnostiach a zo strany jednotlivcov (2014);

– porovnávacia štúdia o zmluvách v oblasti cloud computing (2014) DLA Piper, s.33 a nasl.; Analýza uplatniteľných právnych rámcov a návrhov týkajúcich sa kontúr a modelového systému ochrany spotrebiteľa v súvislosti so zmluvami o digitálnom obsahu; Univerzita v Amsterdame: stredisko štúdií európskeho zmluvného práva (CSECL), Inštitút pre informačné právo (IViR): Amsterdamské stredisko pre právo a ekonomiku (ACLE), s. 32 a nasl.

Flash Eurobarometer 413 „Spoločnosti zapojené do online činnosti“ (2015), http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_413_en.pdf

– Ekonomická štúdia o spotrebiteľských výrobkoch s digitálnym obsahom, ICF International, 2015.

32

Panelový prieskum MSP vykonaný roku 2011 v rámci Európskej siete podnikov v rámci ktorého sa zozbierali odpovede 1047 mikro, malých a stredných podnikov.

33

Stanovisko Regulačného kontrolného výboru je k dispozícii na adrese: http://ec.europa.eu/justice/contract/index_en.htm.

34

Správa o posúdení vplyvu a jej zhrnutie sú dostupné na adrese: http://ec.europa.eu/justice/contract/index_en.htm.

harmonizovanými pravidlami týkajúcimi sa tovaru/cielenými a plne harmonizovanými pravidlami týkajúcimi sa digitálneho obsahu; iii) možnosť 3: bez zmeny politiky, pokiaľ ide o tovar a ciele plne harmonizované pravidlá týkajúce sa digitálneho obsahu; iv) možnosť 4: bez zmeny politiky, pokiaľ ide o tovar a minimálne harmonizačné pravidlá týkajúce sa digitálneho obsahu; v) možnosť 5: dobrovoľný európsky vzor zmluvy kombinovaný so symbolom dôveryhodnosti stanoveným na úrovni EÚ.

Na základe porovnávacej analýzy zameranej na účinky uvedených možností sa v správe o posúdení vplyvu dospelo k záveru, že politické ciele by najlepšie spĺňala možnosť 1. Touto možnosťou sa znížia náklady obchodníkov súvisiace so zmluvným právom a uľahčí sa cezhraničný elektronický obchod. Podniky sa budú môcť pri cezhraničnom predaji opierať vo veľkej miere o právo svojej vlastnej krajiny, keďže hlavné pravidlá vzťahujúce sa na cezhraničný obchod budú vo všetkých členských štátoch rovnaké. Hoci nové pravidlá pre online predaje tovarov prinesú podnikom predávajúcim online určité jednorazové náklady na prispôbenie, tieto náklady by boli kompenzované úsporami nákladov v dôsledku možnosti predávať v celej EÚ bez dodatočných nákladov súvisiacich so zmluvným právom, keďže pravidlá by boli plne harmonizované. V porovnaní so súčasnou situáciou to bude prínosné najmä pre malé podniky, pretože úspora nákladov v dôsledku úplnej harmonizácie cezhraničných pravidiel týkajúcich sa tovaru bude pri menšom podniku vždy väčšia. Nové pravidlá preto poskytnú podnikom právnu istotu a prostredie priaznivé pre podnikanie. Spotrebiteľia budú mať jasný súbor práv v celej EÚ, a teda budú mať väčšiu istotu pri cezhraničnom nákupe tovaru alebo sprístupňovaní digitálneho obsahu. Hoci v niekoľkých členských štátoch dôjde v určitých bodoch možno k zníženiu úrovne ochrany, táto možnosť výrazne zvýši celkovú súčasnú úroveň ochrany spotrebiteľa v EÚ, ktorú poskytuje smernica 1999/44/ES, a to najmä predĺžením obdobia na presun dôkazného bremena na dva roky. Aj keď členské štáty nebudú môcť prijať alebo zachovať prísnejšie pravidlá ochrany spotrebiteľov, celkovo sa zaistí vysoká úroveň ochrany spotrebiteľov a zlepší sa cezhraničné presadzovanie pravidiel. Bude to prínosom pre podniky aj spotrebiteľov. Hospodárska súťaž sa zvýši, čo povedie k celkovému nárastu obchodu a následne aj k väčšiemu výberu za konkurenčné ceny so značným makroekonomickým prínosom pre EÚ.

Absencia politických zmien by neprispela k dosiahnutiu cieľov jednotného digitálneho trhu a existuje riziko, že by mala negatívny hospodársky vplyv v porovnaní so súčasnou situáciou. Možnosť 2 by viedla k zvýšeniu stimulov pre cezhraničné dodávanie, pretože obchodníci by mohli predávať svoje výrobky cez hranice výlučne na základe ich vlastných právnych predpisov. Spotrebiteľia môžu do určitej miery profitovať z väčšieho výberu a nižších cien. V určitých prípadoch môžu využívať potenciálne vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľa podľa práva obchodníka, ak v osobitných bodoch ide nad rámec ich vlastných vnútroštátnych právnych predpisov. V dôsledku uplatnenia práva obchodníka na online predaje tovaru a príslušnej výnimky z nariadenia (ES) č. 593/2008 (Rím I) by však európski spotrebiteľia už viac nepoživali vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľa, ktorú im poskytujú ich vlastné vnútroštátne právne predpisy idúce nad rámec smernice 1999/44/ES a ktorá môže byť vyššia ako úroveň ochrany poskytovaná na základe práva obchodníka. To by malo negatívny vplyv na dôveru spotrebiteľov v cezhraničné nakupovanie. Okrem toho je veľmi pravdepodobné, že takáto zmena by nemohla byť obmedzená len na obchodníkov a znamenala by teda odstránenie ochrany poskytovanej obligatónymi pravidlami spotrebiteľského zmluvného práva pri transakciách s obchodníkmi z tretích krajín.

V možnostiach 3 a 4 by sa prekážky cezhraničného obchodu súvisiace so zmluvným právom v prípade tovaru neodstránili.

Možnosť 5 by mohla pomôcť podnikom predávať tovar v celej EÚ a poskytovať spotrebiteľom uspokojivú úroveň ochrany spotrebiteľa, ktorá by bola veľmi závislá od obsahu vzorových zmluvných pravidiel, ktoré by sa mali dohodnúť v rámci sektora, a od stupňa využitia a prijatia značky dôvery podnikmi v EÚ. Spotrebiteľia by mohli mať väčšiu dôveru pri nakupovaní od zahraničných obchodníkov, ktorým bola udelená značka dôvery EÚ. Obchodníci by však boli aj naďalej povinní dodržiavať vnútroštátne obligatórne pravidlá podľa krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa, pokiaľ dané pravidlá poskytujú vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľa než vzorová zmluva, preto by mohli naďalej čeliť nákladom súvisiacim so zmluvným právom.

Hlavné vplyvy návrhu

V posúdení vplyvu sa rozoberá vplyv obidvoch návrhov, teda smernice o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a smernice o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku.

Týmto dvoma návrhmi sa odstránia prekážky cezhraničného online obchodu súvisiace so zmluvným právom, a to tak pre spotrebiteľov, ako aj pre obchodníkov. Odstránenie týchto prekážok je stimulom pre cezhraničný obchod: ak by sa podarilo odstrániť prekážky súvisiace so zmluvným právom, zapojilo by sa do online predaja cez hranice ďalších 122 000 podnikov. Vývoz v rámci EÚ by sa zvýšil približne o 1 miliardu EUR. Zvýšená konkurencia v online maloobchodnom predaji povedie k zníženiu maloobchodných cien vo všetkých členských štátoch, v priemere o -0,25 % na úrovni EÚ. V dôsledku tohto poklesu cien a zvýšenia dôvery spotrebiteľov vyplývajúceho z jednotného práva EÚ vznikne dodatočný dopyt na strane spotrebiteľov. Spotreba domácností, ktorá odzrkadľuje životnú úroveň spotrebiteľov, by vzrástla v každom členskom štáte EÚ v priemere o 0,23 %, čo zodpovedá približne €18 mld. EUR. Ďalších 7,8 až 13 miliónov spotrebiteľov by začalo nakupovať cezhranične online. Priemerná suma vynaložená každoročne každým cezhraničným kupujúcim by sa tiež zvýšila, a to o 40 EUR. Toto zvýšenie ponuky a dopytu bude mať priamy vplyv na hlavné makroekonomické premenné v každom členskom štáte a v EÚ ako celku. Predpokladá sa, že celkový reálny nárast HDP EÚ sa bude trvale pohybovať vo výške približne 4 miliárd EUR ročne.

Koho a ako sa vplyv dotkne

Podniky budú znášať náklady na dosiahnutie súladu s novou smernicou, ale v konečnom dôsledku budú ešte väčšmi profitovať z plne harmonizovaných pravidiel pri vývoze tovaru alebo digitálneho obsahu v rámci celej EÚ. Po zavedení nových pravidiel podniky nebudú musieť vo veľkej miere prispôbovať svoje zmluvné podmienky zákonom iných členských štátov bez ohľadu na to, do koľkých členských štátov realizujú svoj predaj. MSP nebudú z pôsobnosti nových právnych predpisov vyňaté: výnimky by totiž znížili dôveru spotrebiteľov pri nákupe od MSP. Nie je žiadny dôvod na to, aby spotrebiteľia mali pri nákupoch od MSP oproti nákupom od väčších dodávateľov nižšiu úroveň ochrany. Výnimka by obmedzila aj prínosnosť pre MSP v podobe jediného súboru pravidiel platných v celej EÚ. Naopak, táto iniciatíva bude prospešná najmä pre MSP, pre ktoré sú náklady na prispôbenie svojich zmlúv obligatórnym pravidlám iných členských štátov väčšou záťažou a ktoré sú častejšie viazané na svoj domáci trh než ich väčší konkurenti. Cezhraničný obchod pre ne predstavuje dôležitý spôsob, ako využiť výhody úspor z rozsahu. MSP čelia problémom pri hľadaní zákazníkov. Ľahšie by sa to dalo zvládnuť v online prostredí, pretože v porovnaní s offline obchodom umožňuje internet realizáciu online predajov pri nižších nákladoch.

V prípade tovaru nebudú musieť najmä podniky, ktoré v súčasnosti realizujú len predaj pri osobnej účasti, znášať žiadne náklady na prispôsobenie. Podniky, ktoré už predávajú alebo chcú predávať online spotrebiteľom v iných členských štátoch, priamo pocítia úspory nákladov vyplývajúce z plne harmonizovaných pravidiel EÚ. Podniky v súčasnosti predávajú online a aj pri osobnej účasti v praxi nebudú znášať dodatočné náklady v dôsledku rozdielnych režimov, keďže pravdepodobne nedôjde k fragmentácii medzi pravidlami pre predaje tovaru online a pri osobnej účasti, alebo takáto prípadná fragmentácia pravdepodobne nebude mať významný vplyv. Ak takéto náklady vzniknú, mali by byť obmedzené a len počas krátkeho prechodného obdobia. Podľa zástupcov maloobchodných podnikov by podniky s predajom prostredníctvom viacerých kanálov mohli v dôsledku uplatnenia príslušných vyšších noriem na všetky ich predaje, a teda pôsobenia v rámci jediného obchodného modelu, skutočne čeliť možným prechodným rozdielom medzi režimom predaja tovaru online a režimom predaja tovaru pri osobnej účasti.

Pre podniky bude uplatňovanie nových pravidiel zahŕňať určité množstvo povinností v rámci ich vzťahov so spotrebiteľmi. Mnohé z týchto povinností sú v dôsledku minimálnej harmonizácie právnych predpisov EÚ už v rôznej miere a rozsahu obsiahnuté vo vnútroštátnych právnych predpisoch – podnikateľské subjekty sú s nimi teda už oboznámené. Pokiaľ ide o predĺženie obdobia na presun dôkazného bremena zo 6 mesiacov na dva roky, neočakáva sa, že to bude mať veľmi výrazný vplyv na podniky, keďže nedávne údaje ukazujú, že v praxi len menšia časť podnikov trvá na tom, aby spotrebiteľia preukazovali zodpovednosť obchodníka v priebehu celého 2-ročného trvania zákonnej záruky a že presunutie dôkazného bremena sa často uskutočňuje počas celého 2-ročného trvania zákonnej záruky a správanie obchodníkov v tejto súvislosti sa po uplynutí tohto 6-mesačného obdobia zmení len veľmi málo.³⁵

Úroveň ochrany spotrebiteľa sa v porovnaní s existujúcou úrovňou v EÚ zvýši. Vzťahuje sa to najmä na rozšírenie obdobia na presunutie dôkazného bremena na dva roky, ktoré sa tak zosúladi so zákonnou záručnou lehotou. Všetci spotrebiteľia EÚ budú v tomto smere profitovať z vyššej úrovne ochrany spotrebiteľa v porovnaní s ich vnútroštátnymi normami (s výnimkou dvoch členských štátov, v ktorých táto úroveň zostane rovnaká). Táto vyššia úroveň ochrany spotrebiteľom uľahčí uplatňovanie ich práv a očakáva sa, že výrazne zvýši dôveru spotrebiteľov, čo je v prípade cezhraničných nákupov zvlášť dôležité vzhľadom na prvok vzdialenosti. Pokiaľ ide o úroveň ochrany spotrebiteľa v iných smeroch, ako je napríklad povinnosť spotrebiteľa oznámiť chybný tovar predávajúcemu a právo spotrebiteľa ukončiť zmluvu aj v takom prípade, keď je nesúlad so zmluvou zanedbateľný, v porovnaní so súčasnými vnútroštátnymi normami prinesie návrh vo väčšine prípadov vyššiu úroveň ochrany, i keď v malom počte členských štátov môžu byť určité dodatočné práva v niektorých jednotlivých aspektoch obmedzené. Celkovo sa však zabezpečí vysoká úroveň ochrany spotrebiteľov a posilní sa presadzovanie pravidiel. Spotrebiteľia budú mať okrem toho nielen prístup k širšiemu výberu výrobkov od obchodníkov v rámci celej EÚ za konkurencieschopné ceny, ale budú aj môcť využívať kvalitnejšie a trvanlivejšie výrobky, a to vďaka balíku opatrení Európskej komisie týkajúcich sa obehového hospodárstva.

- **Základné práva**

Návrh týkajúci sa online a iných predajov na diaľku bude mať pozitívny vplyv na viaceré práva chránené Chartou základných práv Európskej únie, najmä článkom 38 o ochrane spotrebiteľa a článkom 16 o slobode podnikania.

³⁵

Prieskum spotrebiteľského trhu zameraný na fungovanie právnych a obchodných záruk pre spotrebiteľov (2015, ešte neverejný).

Súbor plne harmonizovaných pravidiel pre online predaje tovaru zabezpečí plne harmonizovaný vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov v celej EÚ v súlade s článkom 38 Charty základných práv, pretože spotrebiteľom poskytne jasné a konkrétne práva pri nákupe tovaru online na domácom trhu alebo z iných členských štátov. Tieto pravidlá nahradia súčasné vnútroštátne pravidlá, ktoré sa v súčasnosti uplatňujú na tovar, čo môže znížiť úroveň ochrany spotrebiteľov v určitých členských štátoch.

Súbor plne harmonizovaných pravidiel pre online predaje tovaru takisto prispeje k dosiahnutiu cieľa článku 16, pretože sa podnikom uľahčí predaj tovaru v EÚ na domácom trhu aj cezhranične. Posilní sa teda schopnosť podnikov expandovať.

Jasné zmluvné práva môžu pomôcť k naplneniu cieľa článku 47 (Právo na účinný prostriedok nápravy), pretože môžu zvýšiť schopnosť osôb uplatniť svoje právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom. Nové pravidlá by mali spresniť prostriedky nápravy v prípade sporov.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nebude mať žiadny vplyv na rozpočet.

5. INÉ PRVKY

- **Plány vykonávania a monitorovanie, hodnotenie a predkladanie správ**

Členské štáty budú povinné zaslať Komisii informácie o opatreniach na implementáciu smernice o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku. Tieto opatrenia budú stanovovať znenie prijímaných právnych predpisov členských štátov. Komisia bude monitorovať tieto opatrenia s cieľom zabezpečiť ich súlad so smernicou.

- **Vysvetľujúce dokumenty**

V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom sa členské štáty zaviazali v odôvodnených prípadoch pripojiť k svojim oznámeniam transpozičných opatrení jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Návrh sa skladá z 21 článkov. Mnohé z týchto ustanovení majú pôvod v smernici 1999/44/ES alebo v návrhu nariadenia o spoločnom európskom kúpnom práve.

V článku 1 sa stanovuje predmet úpravy a rozsah pôsobnosti smernice, pričom sa tu objasňuje, že v smernici sa stanovujú určité pravidlá týkajúce sa súladu, prostriedkov nápravy a spôsobov uplatnenia týchto prostriedkov nápravy. V rámci posúdenia vplyvu, ktoré je sprievodným dokumentom k návrhom, neboli zistené žiadne problémy v oblasti vzťahov medzi podnikmi; v dôsledku toho sa smernica tejto oblasti nevenuje. Táto smernica sa neuplatňuje na tovar, ako sú DVD a CD nosiče obsahujúce digitálny obsah takým spôsobom, aby tovar fungoval len ako nosič digitálneho obsahu, a neuplatňuje sa ani na zmluvy o poskytovaní služieb na diaľku. Uplatňuje sa však na tovar, ako sú domáce spotrebiče alebo hračky, pri ktorých tvorí digitálny obsah ich súčasť takým spôsobom, že jeho funkcie sú podriadené hlavným funkciám tovaru a tento digitálny obsah funguje ako neoddeliteľná

súčasť tovaru. Okrem toho, ak sa v kúpnej zmluve stanovuje predaj tovaru a poskytovanie služieb, táto smernica sa vzťahuje len na tú časť zmluvy, ktorá sa týka predaja tovaru.

Článok 2 obsahuje vymedzenie pojmov, s ktorými sa pracuje v smernici. Niektoré vymedzenia pojmov vychádzajú zo súčasného *acquis* (napr. vymedzenia pojmov „spotrebiteľ“ a „tovar“), a pretože odkazujú na rovnaké koncepcie, mali by sa uplatňovať a vykladať spôsobom, ktorý je v súlade s *acquis*. Iné definície vychádzajú zo smernice 2011/83/EÚ alebo z návrhu nariadenia o spoločnom európskom kúpnom práve.

V článku 3 sa stanovuje, že predkladaná smernica je určená na dosiahnutie úplnej harmonizácie. Členské štáty nebudú môcť prijímať alebo zachovávať právne predpisy, ktoré nebudú spĺňať požiadavky uvedené v tejto smernici alebo pôjdu nad rámec týchto požiadaviek. Zmyslom článku 3 v spojení s článkom 1 je okrem iného určiť, že v oblastiach, ktoré nie sú zahrnuté do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, môžu členské štáty naďalej prijímať právne predpisy.

V článku 4 sa stanovujú kritériá súladu, ktoré musia výrobky spĺňať, aby boli v súlade so zmluvou. Tovar musí predovšetkým zodpovedať tomu, čo bolo uvedené v zmluve. Objasňuje sa v ňom aj to, že súlad tovaru so zmluvou sa bude štandardne posudzovať nielen vzhľadom na zmluvné podmienky, ale mala by sa uplatniť aj kombinácia subjektívnych a objektívnych kritérií, aby sa chránili legitímne záujmy oboch strán kúpnej zmluvy. Tieto dodatočné objektívne kritériá sú stanovené v článkoch 5, 6 a 7.

V článku 5 sú stanovené objektívne kritériá súladu tovaru so zmluvou. Keď neexistujú explicitné zmluvné podmienky určujúce kritériá súladu so zmluvou, musí tovar spĺňať tieto objektívne kritériá.

V článku 6 sa ozrejmuje, že nesúlad vyplývajúci z nesprávnej inštalácie tovaru by sa mal pokladať za nesúlad samotného tovaru, ak sú dôvody nesprávnej inštalácie v oblasti pôsobnosti predávajúceho.

Článok 7 obsahuje ďalšie požiadavky súladu tovaru so zmluvou týkajúce sa právnych nedostatkov, ktoré tovar môže mať. Podľa tohto pravidla sa na tovar nesmú vzťahovať žiadne práva tretej strany vrátane práv duševného vlastníctva.

V článku 8 sa špecifikuje okamih, kedy musia byť splnené podmienky pre nesúlad tovaru so zmluvou, aby bolo možné aplikovať zodpovednosť predávajúceho za tento nesúlad tovaru so zmluvou. Vo všeobecnosti ide o čas prenosu rizika, podobne ako sa uvádza v smernici 2011/83/EÚ – spotrebiteľ alebo tretia strana, ktorú na tento účel určil spotrebiteľ, vrátane prepravcu zvoleného spotrebiteľom, získava kontrolu nad tovarom. V prípadoch, keď tovar musí byť inštalovaný, je relevantným časom pre stanovenie súladu ukončenie inštalácie alebo po tom, ako mal spotrebiteľ k dispozícii primeranú lehotu na inštaláciu, ale v žiadnom prípade nie neskôr ako 30 dní od okamihu prenosu rizika. V článku 8 ods. 3 sa dôkazné bremeno v prípade absencie nesúladu presúva na predávajúceho na obdobie dvoch rokov.

V článku 9 sa vymenúvajú prostriedky nápravy v prípade nesúladu, ktoré má spotrebiteľ k dispozícii, prostredníctvom úplnej harmonizácie poradia, v ktorom možno prostriedky nápravy uplatniť. V prvom kroku by mal mať spotrebiteľ nárok na opravu alebo výmenu tovaru v primeranej lehote a bez závažných ťažkostí. V druhom kroku by mal mať spotrebiteľ nárok na zníženie ceny alebo nárok ukončiť zmluvu, ak nesúlad nie je alebo nemôže byť napravený formou opravy alebo výmeny. V článku sa tiež stanovuje, že spotrebiteľ má právo odložiť svoje plnenie, až kým tovar nebude uvedený do súladu.

V článku 10 sa ukladá predávajúcemu povinnosť v prípade nápravy nesúladu so zmluvou prostredníctvom výmeny tovaru prevziať na vlastné náklady späť tovar, ktorý bol predmetom výmeny. Predávajúci môže vziať späť chybný tovar a inštalovať nový sám alebo poveriť tretiu stranu jeho inštaláciou na náklady predávajúceho. V tomto článku sa takisto objasňuje, že spotrebiteľ by nemal byť povinný zaplatiť za použitie tovaru, ktorý bol predmetom výmeny, pred jeho výmenou.

V článku 11 sa ozrejmuje, že je úlohou spotrebiteľa vybrať si medzi opravou a výmenou, ibaže by ním zvolená možnosť bola neprimeraná v porovnaní s inou disponibilnou možnosťou, nebola by možná alebo by bola protiprávna. Zároveň sa v ňom stanovujú kritériá na posúdenie toho, či je zvolená možnosť neprimeraná v porovnaní s inou disponibilnou možnosťou.

V článku 12 sa stanovuje usmernenie k spôsobu výpočtu zníženia ceny.

V článku 13 sa upravujú spôsoby a dôsledky uplatnenia práva na ukončenie zmluvy. Právo ukončiť zmluvu z dôvodu nesúladu je posledným prostriedkom nápravy, ktorý možno uplatniť, keď iné spôsoby nápravy tohto nesúladu so zmluvou nie sú uskutočniteľné alebo sú neúspešné. Spotrebiteľ by mal mať toto právo aj v prípadoch, keď je nesúlad malého rozsahu. V článku sa uvádza, že zmluvu možno ukončiť akoukoľvek formou oznámenia zo strany spotrebiteľa a že ukončenie je len čiastočné, ak sa nesúlad so zmluvou týka iba časti tovarov dodaných podľa zmluvy. Keď však nesúlad môže byť dôvodom na ukončenie zmluvy ako celku, uvedený prostriedok nápravy by nemal byť obmedzený len na čiastočné ukončenie. V článku 13 sa navyše upravuje vrátenie peňazí v dôsledku ukončenia zmluvy – stanovuje sa v ňom, že predávajúci by mal najneskôr do 14 dní vrátiť zaplatenú cenu na vlastné náklady a že spotrebiteľ by mal vrátiť chybný tovar na náklady predávajúceho. V tomto článku sa takisto upravujú povinnosti spotrebiteľa za určitých obmedzených podmienok zaplatiť peňažnú hodnotu tovaru, ak tovar nie je možné vrátiť, a tiež zaplatiť v obmedzenom rozsahu za zníženie hodnoty tovaru.

V článku 14 sa zachovávajú dvojročné lehoty pre dostupnosť prostriedkov nápravy podľa tejto smernice. Keď v niektorých členských štátoch práva, ktoré majú spotrebiteľia podľa článku 9, podliehajú premlčacej lehote, táto lehota nemôže skončiť skôr.

V článku 15 sa stanovujú požiadavky na transparentnosť, pokiaľ ide o obchodné záruky vydané predávajúcimi, napríklad pokiaľ ide o formu dodania a obsah, ktorý by záručný list mal mať. Navyše sa v ňom uvádza, že záruka je pre predávajúceho záväzná v súlade s podmienkami, ktoré sú obsiahnuté v reklame, predzmluvných informáciách, a v záručnom liste. Objasňuje sa v ňom, že ak sa podmienky, ktoré sú napríklad uvedené v reklame, líšia od podmienok uvedených v záručnom liste, uplatnia sa z nich tie, ktoré sú výhodnejšie pre spotrebiteľa.

Článok 16 poskytuje predávajúcemu právo na nápravu v prípade konania alebo opomenutia zo strany osoby v predchádzajúcich článkoch reťazca transakcií, ktoré mali za následok zodpovednosť predávajúceho za nesúlad so zmluvou vo vzťahu k spotrebiteľovi. Spôsoby uplatňovania tohto práva sú upravené vo vnútroštátnych právnych predpisoch členských štátov.

Článok 17 ukladá členským štátom zabezpečiť, aby existovali primerané a účinné prostriedky na zabezpečenie súladu s touto smernicou.

V článku 18 sa potvrdzuje obligatórny charakter pravidiel spotrebiteľského zmluvného práva uvedených v tejto smernici prostredníctvom zvyčajnej doložky ozrejmujúcej, že žiadna výnimka z požiadaviek obsiahnutých v smernici, ktorá je na úkor spotrebiteľa, nie je pre spotrebiteľa záväzná.

V článku 19 sú stanovené zmeny ďalších právnych predpisov EÚ. Mení sa ním smernica 1999/44/ES s cieľom zabrániť prekryvaniu medzi týmito dvoma nástrojmi. V článku 19 sa okrem toho pridáva odkaz na túto smernicu v prílohe k nariadeniu (ES) č. 2006/2004 s cieľom uľahčiť cezhraničnú spoluprácu pri presadzovaní tejto smernice. Takisto sa ním dopĺňa odkaz na túto smernicu do prílohy I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES z 23. apríla 2009 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov³⁶ s cieľom zabezpečiť, aby kolektívne záujmy spotrebiteľov stanovené v tejto smernici boli chránené.

V článku 20 sa stanovuje lehota na transpozíciu členskými štátmi.

V článku 21 sa stanovuje dátum nadobudnutia účinnosti smernice.

V článku 22 sa uvádzajú adresáti smernice.

³⁶

Ú. v. EÚ L110, 1.5.2009, s. 30.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru³⁷,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V záujme zachovania si konkurencieschopnosti na svetových trhoch potrebuje Európska únia úspešne reagovať na viaceré výzvy, ktoré sa dnes vynárajú v dôsledku čoraz väčšej orientácie hospodárstva na technológie. V stratégii pre jednotný digitálny trh³⁸ sa stanovuje komplexný rámec na uľahčenie integrácie digitálneho rozmeru do jednotného trhu. Prvý pilier stratégie rieši fragmentáciu obchodu v rámci EÚ prostredníctvom odstraňovania všetkých hlavných prekážok rozvoja cezhraničného elektronického obchodu.
- (2) Na dosiahnutie skutočného jednotného digitálneho trhu je nevyhnutná harmonizácia určitých aspektov zmlúv o predaji tovaru, pričom základom je vysoká úroveň ochrany spotrebiteľa.
- (3) Elektronický obchod je hlavnou hnacou silou rastu na jednotnom digitálnom trhu. Jeho rastový potenciál však nie je ani zďaleka plne využitý. Aby sa posilnila konkurencieschopnosť Únie a podporil sa rast, musí Únia konať rýchlo a povzbudiť hospodárske subjekty k plnému využívaniu potenciálu, ktorý ponúka jednotný digitálny trh. Plný potenciál jednotného digitálneho trhu možno využiť len vtedy, ak všetci účastníci trhu majú bezproblémový prístup k online predajom tovaru a môžu s dôverou vykonávať transakcie elektronického obchodu. Pravidlá zmluvného práva, na základe ktorých účastníci trhu uzatvárajú transakcie, patria medzi kľúčové faktory ovplyvňujúce rozhodnutia podnikov o tom, či budú ponúkať tovar online cezhranične. Tieto pravidlá ovplyvňujú aj ochotu spotrebiteľov osvojiť si tento druh nákupu a dôverovať mu.
- (4) Hoci online predaje tovaru predstavujú prevažnú väčšinu predajov na diaľku v Únii, táto smernica by sa mala vzťahovať na všetky kanály predajov na diaľku vrátane telefonických a mailových objednávok, aby sa zabránilo akémukoľvek

³⁷³⁸

Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

COM(2015) 192 final.

neoprávnenému narušeniu hospodárskej súťaže a vytvorili sa rovnaké podmienky pre všetky podniky, ktoré predávajú na diaľku.

- (5) Pravidlá Únie vzťahujúce sa na online a iné predaje tovaru na diaľku sú naďalej fragmentované, hoci pravidlá týkajúce sa povinností v súvislosti s predzmluvnými informáciami, práva na odstúpenie od zmluvy a pravidlá týkajúce sa podmienok dodania boli v plnej miere harmonizované. Ďalšie kľúčové zmluvné prvky, ako sú napríklad kritériá súladu, prostriedky nápravy a spôsoby ich uplatnenia na tovar, ktorý nie je v súlade so zmluvou, sú predmetom minimálnej harmonizácie v smernici Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES³⁹. Členským štátom sa umožnilo ísť nad rámec noriem Únie a zaviesť pravidlá, ktoré zaručujú ešte vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľa. Pri zavádzaní týchto pravidiel riešili rôzne aspekty, a to v rôznom rozsahu. Vnútroštátne ustanovenia, ktorými sa transponujú právne predpisy Únie týkajúce sa spotrebiteľského zmluvného práva, sa dnes do značnej miery líšia, pokiaľ ide o základné prvky kúpnej zmluvy, ako sú napríklad absencia alebo existencia hierarchie prostriedkov nápravy, zákonná záručná lehota, obdobie na presunutie dôkazného bremena, alebo oznámenie chyby tovaru predávajúcemu.
- (6) Existujúce rozdiely môžu mať na podniky a spotrebiteľov nepriaznivý vplyv. Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008⁴⁰ musia podniky, ktoré orientujú svoje činnosti na spotrebiteľov v iných členských štátoch, zohľadniť obligátorne pravidlá zmluvného práva krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa. Keďže tieto pravidlá sa v jednotlivých členských štátoch odlišujú, podnikom môžu vzniknúť dodatočné náklady. Mnohé podniky môžu preto uprednostňovať pokračovanie v obchodovaní na domácom trhu alebo iba vývoz do jedného alebo dvoch členských štátov. Táto voľba minimalizácie expozície nákladom a rizikám spojeným s cezhraničným elektronickým obchodom má za následok stratu príležitostí pre obchodnú expanziu a pre dosiahnutie úspor z rozsahu. Obzvlášť dotknuté sú tým malé a stredné podniky.
- (7) Hoci spotrebiteľia požívajú vysokú úroveň ochrany pri nákupe online alebo inak na diaľku zo zahraničia v dôsledku uplatňovania nariadenia (ES) č. 593/2008, fragmentácia má negatívny vplyv na úroveň dôvery spotrebiteľov v elektronický obchod. I keď niektoré faktory k tejto nedôvere prispievajú, hlavným zdrojom obavy spotrebiteľov je neistota v oblasti zmluvných práv. Táto neistota existuje nezávisle od toho, či spotrebiteľia sú alebo nie sú chránení obligátornými pravidlami spotrebiteľského zmluvného práva svojho členského štátu v prípade, že na nich predávajúci orientuje svoju cezhraničnú činnosť, alebo či spotrebiteľia uzatvárajú alebo neuzatvárajú cezhraničné zmluvy s predávajúcim, ktorý nevykonáva svoju obchodnú činnosť v členskom štáte spotrebiteľa.
- (8) S cieľom napraviť tieto problémy by podniky aj spotrebiteľia mali mať možnosť opierať sa o plne harmonizované pravidlá cielene zamerané na online a iné predaje tovaru na diaľku. Sú potrebné jednotné pravidlá, pokiaľ ide o niektoré základné prvky spotrebiteľského zmluvného práva, ktoré v rámci súčasnej minimálnej harmonizácie viedli k vytvoreniu rozdielov a prekážok obchodu v celej Únii.
- (9) Plne harmonizované pravidlá spotrebiteľského zmluvného práva uľahčia obchodníkom ponúkanie ich výrobkov v iných členských štátoch. Podniky budú mať menšie

39

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar (Ú. v. ES L 171, 7.7.1999, s. 12).

40

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím I) Ú. v. EÚ L 177, 4.7.2008, s. 6.

náklady, pretože už nebudú musieť zohľadňovať rozdielne spotrebiteľské obligatórne pravidlá. Budú mať väčšiu právnu istotu pri predaji na diaľku do iných členských štátov prostredníctvom stabilného zmluvného práva.

- (10) Zvýšená konkurencia medzi maloobchodníkmi pravdepodobne vyústi do disponibility širšieho výberu pre spotrebiteľov za konkurencieschopnejšie ceny. Vďaka cieľovým a plne harmonizovaným pravidlám budú spotrebiteľia profitovať z vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa a lepšej prosperity. To zasa zvýši ich dôveru v cezhraničný obchod na diaľku, najmä v nakupovanie online. Spotrebiteľia budú mať väčšiu dôveru k nákupom vykonávaným cezhranične na diaľku, keďže budú vedieť, že budú mať rovnaké práva v celej Únii.
- (11) Táto smernica sa vzťahuje na pravidlá, ktoré sa uplatňujú na online a iné predaje tovaru na diaľku, len pokiaľ ide o kľúčové prvky zmluvy potrebné na prekonanie prekážok súvisiacich so zmluvným právom v oblasti jednotného digitálneho trhu. Na tento účel by sa mali plne harmonizovať pravidlá týkajúce sa požiadaviek na súlad, prostriedkov nápravy dostupných pre spotrebiteľov v prípade nesúladu tovaru so zmluvou a spôsobov ich uplatnenia a mala by sa zvýšiť úroveň ochrany spotrebiteľa v porovnaní s úrovňou ochrany poskytovanou v smernici 1999/44/ES.
- (12) Ak zmluva zahŕňa prvky predaja tovaru a poskytovania služieb, táto smernica by sa mala v súlade s prístupom zaujatým v smernici 2011/83/EÚ vzťahovať iba na tú jej časť, ktorá sa týka predaja tovaru.
- (13) Táto smernica by sa nemala vzťahovať na tovar, ako sú DVD a CD nosiče obsahujúce digitálny obsah takým spôsobom, aby tovar fungoval len ako nosič digitálneho obsahu. Táto smernica by sa mala vzťahovať na digitálny obsah integrovaný do tovaru, ako sú domáce spotrebiče alebo hračky, pri ktorých tvorí digitálny obsah ich súčasť takým spôsobom, že jeho funkcie sú podriadené hlavným funkciám tovaru a tento digitálny obsah funguje ako neoddeliteľná súčasť tovaru.
- (14) Táto smernica by nemala mať vplyv na zmluvné právo členských štátov v oblastiach, ktoré táto smernica neupravuje. Členské štáty by takisto mali mať možnosť stanoviť podrobnejšie podmienky v súvislosti s aspektmi, ktoré sú touto smernicou upravované, ale nie plne harmonizované: týka sa to premlčacích lehôt na uplatnenie práv spotrebiteľov, obchodných záruk a práva na nápravu zo strany predávajúceho.
- (15) Keď sa odkazuje na rovnaké koncepcie, pravidlá tejto smernice by sa mali uplatňovať a vykladať spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami smernice 1999/44/ES a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ⁴¹, ako sú interpretované judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie.
- (16) Na účely právnej istoty obsahuje smernica vymedzenie pojmu kúpna zmluva. Vo vymedzení tohto pojmu sa uvádza, že zmluvy, v prípade ktorých sa tovar ešte len musí zhotoviť alebo vyrobiť, okrem iného aj na základe špecifikácií spotrebiteľa, sú takisto zahrnuté do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
- (17) V smernici by sa mal vymedziť pojem zmluva s cieľom zabezpečiť pre predajcov a spotrebiteľov zrozumiteľnosť a istotu. Vymedzenie tohto pojmu vychádza zo spoločných tradícií všetkých členských štátov – pre existenciu zmluvy sa vyžaduje dohoda, z ktorej majú vyplývať záväzky alebo ktorá má mať iné právne účinky.

⁴¹

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

- (18) Aby sa požiadavka právnej istoty vyvážila primeranou flexibilitou právnych pravidiel, každý odkaz v tejto smernici na to, čo možno očakávať od osoby alebo čo môže osoba očakávať, by sa mal chápať ako odkaz na to, čo možno primerane očakávať. Štandardná primeranosť sa musí zaistiť objektívne so zreteľom na povahu a účel zmluvy, okolností prípadu a zvyklosti a prax dotknutých zúčastnených strán. Je potrebné objektívne zaistiť primeranú lehotu na vykonanie opravy alebo výmeny so zreteľom na povahu tovaru a nesúladu.
- (19) Je potrebné plne harmonizovať pravidlá určenia súladu so zmluvou, aby sa ozrejnilo, čo môže spotrebiteľ očakávať od tovaru a za čo ručí predávajúci v prípade nesplnenia očakávaní. Použitím kombinácie objektívnych a subjektívnych kritérií by sa mali chrániť legitímne záujmy oboch strán kúpnej zmluvy. Súlad so zmluvou by sa mal posudzovať pri zohľadnení nielen požiadaviek, ktoré boli stanovené v zmluve, a v predzmluvných informáciách, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, ale aj určitých objektívnych požiadaviek, ktoré predstavujú bežne očakávaný štandard v prípade tovaru, najmä pokiaľ ide o vhodnosť pre daný účel, balenie, návod na inštaláciu a bežné vlastnosti a výkonnostnú kapacitu.
- (20) Veľké množstvo spotrebného tovaru je potrebné inštalovať pred tým, ako ho bude môcť spotrebiteľ účinne využiť. Každý nesúlad so zmluvou vyplývajúci z nesprávnej inštalácie tovaru by sa preto mal považovať za nesúlad tovaru so zmluvou v prípade, keď inštaláciu vykonal predávajúci, alebo keď sa tak dialo pod jeho kontrolou, ako aj v prípade, keď tovar inštaloval spotrebiteľ, ale nesprávna inštalácia bola dôsledkom nesprávneho návodu na inštaláciu.
- (21) Súlad by sa mal vzťahovať na vecné aj právne nedostatky. Práva tretej strany a iné právne nedostatky môžu účinne zabrániť spotrebiteľovi vo využití tovaru v súlade so zmluvou, keď držiteľ práv od spotrebiteľa právom vyžaduje, aby prestal porušovať tieto práva. Predávajúci by mal preto zabezpečiť, aby sa na tovar nevzťahovali žiadne práva tretej strany, ktoré spotrebiteľovi bránia vo využití tovaru v súlade so zmluvou.
- (22) Keďže je potrebné zaistiť zmluvnú slobodu so zreteľom na kritériá súladu so zmluvou, aby sa predišlo obchádzaniu zodpovednosti za nesúlad a aby sa zaistila vysoká úroveň ochrany spotrebiteľa, každá výnimka z obligatórnych pravidiel týkajúcich sa kritérií súladu a nesprávnej inštalácie, ktorá poškodzuje záujmy spotrebiteľa, by mala byť platná len vtedy, ak bol o nej spotrebiteľ výslovne informovaný a výslovne s ňou súhlasil pri uzatváraní zmluvy.
- (23) Na účely dosiahnutia udržateľnejších modelov spotreby a obehového hospodárstva je potrebné zabezpečiť dlhšiu trvanlivosť spotrebného tovaru. Podobne je na účely zvýšenia dôvery v jednotný trh potrebné, aby sa na trh Únie nedostávali nevyhovujúce výrobky a aby sa posilnil dohľad nad trhom a poskytl správne stimuly. Prijímanie právnych predpisov Únie zameraných na konkrétne výrobky je preto v tomto smere najvhodnejším postupom ako zaviesť požiadavky na trvanlivosť a iné požiadavky vzťahujúce sa na určité druhy alebo skupiny výrobkov pri využití upravených kritérií. Touto smernicou by sa preto mali doplniť ciele týchto odvetvových právnych predpisov Únie. Pokiaľ sú v predzmluvnom vyhlásení, ktoré je súčasťou kúpnej zmluvy, uvedené osobitné informácie o trvanlivosti, spotrebiteľ by mal mať možnosť odvolávať sa na ne ako súčasť kritérií súladu.
- (24) Posilnenie právnej istoty pre spotrebiteľov a predajcov si vyžaduje jasné určenie času, kedy sa má posudzovať súlad tovaru so zmluvou. Aby sa zabezpečil súlad medzi touto smernicou a smernicou 2011/83/EÚ, je vhodné zvoliť okamih prenosu rizika za čas

pre posúdenie súladu tovaru so zmluvou. V prípadoch, keď tovar musí byť inštalovaný, by sa však tento relevantný čas mal prispôbiť.

- (25) Možnosť pre členské štáty zachovať oznamovaciu povinnosť pre spotrebiteľov by mohla spôsobiť, že spotrebiteľia by v prípade oneskoreného oznámenia alebo neoznámenia mohli ľahko stratiť dobre odôvodnený nárok na prostriedky nápravy, a to najmä pri cezhraničných transakciách, pri ktorých sa uplatňuje právo iného členského štátu, a spotrebiteľ si nie je vedomý tejto oznamovacej povinnosti vyplývajúcej z práva iného členského štátu. Oznamovacia povinnosť pre spotrebiteľov by preto nemala byť stanovená. Takisto by sa malo zabrániť tomu, aby členské štáty zaviedli alebo zachovali požiadavku, podľa ktorej musí spotrebiteľ informovať predávajúceho o nesúlade v určitej lehote.
- (26) S cieľom umožniť podnikom opierať sa o jednotný súbor pravidiel v rámci Únie je potrebná úplná harmonizácia obdobia, počas ktorého sa dôkazné bremeno v prípade nesúladu so zmluvou presunie v prospech spotrebiteľa. Aby sa dal využiť predpoklad nesúladu so zmluvou, spotrebiteľ by počas prvých dvoch rokov len preukázal, že tovar nie je v súlade so zmluvou bez toho, aby bolo potrebné preukazovať, že nesúlad existoval už v relevantnom čase pre stanovenie súladu so zmluvou. Malo by sa stanoviť plne harmonizované poradie, v akom možno uplatniť prostriedky nápravy, s cieľom zvýšiť právnu istotu vo vzťahu k prostriedkom nápravy disponibilným v prípade nesúladu so zmluvou a s cieľom odstrániť jednu z hlavných prekážok jednotného digitálneho trhu. Predovšetkým by mal mať spotrebiteľ možnosť vybrať si v rámci prvého prostriedku nápravy medzi opravou alebo výmenou tovaru, čo by malo pomôcť zachovať zmluvný vzťah a vzájomnú dôveru. Umožnenie spotrebiteľom požadovať opravu by malo podporiť udržateľnú spotrebu a mohlo by prispieť k väčšej trvanlivosti výrobkov.
- (27) Voľba spotrebiteľa medzi opravou a výmenou by mala byť obmedzená len vtedy, ak by zvolená možnosť bola neprimeraná v porovnaní s inou disponibilnou možnosťou, nebola by možná alebo by bola protiprávna. Napríklad by mohlo byť neprimerané požadovať výmenu tovaru v dôsledku malého škrabanca, ak by takáto výmena tovaru mohla spôsobiť značné náklady a tento škrabanec by sa pritom dal ľahko opraviť.
- (28) Ak predávajúci neodstráni nesúlad tovaru so zmluvou prostredníctvom opravy alebo výmeny bez spôsobenia závažných ťažkostí spotrebiteľovi a v primeranej lehote, spotrebiteľ by mal mať nárok aj na zníženie ceny alebo ukončenie zmluvy. Každá oprava alebo výmena sa musia úspešne realizovať v rámci tejto primeranej lehoty. Dĺžka primeranej lehoty by sa mala objektívne stanoviť so zreteľom na povahu tovaru a nesúladu. Ak po uplynutí primeranej lehoty predávajúci nevykoná úspešne nápravu nesúladu so zmluvou, spotrebiteľ by nemal byť povinný akceptovať žiadne ďalšie pokusy predávajúceho týkajúce sa toho istého nesúladu.
- (29) Berúc do úvahy, že právo ukončiť zmluvu z dôvodu nesúladu je dôležitým prostriedkom nápravy uplatniteľným v prípade, keď oprava alebo výmena nie sú uskutočniteľné alebo boli neúspešné, spotrebiteľ by mal mať právo ukončiť zmluvu aj v prípadoch, ak je nesúlad so zmluvou malého rozsahu. Poskytol by sa tak silný stimul, aby sa všetky prípady nesúladu vyriešili už v rannej fáze. Aby spotrebiteľia mohli účinne uplatňovať právo ukončiť zmluvu, v situáciách, keď spotrebiteľ nadobudne viac tovarov, pričom niektoré z nich tvoria príslušenstvo k hlavnému predmetu, ktoré by spotrebiteľ bez tohto hlavného predmetu nekúpil, a nesúlad so zmluvou sa týka hlavného predmetu, spotrebiteľ by mal mať právo ukončiť zmluvu aj v prípade príslušenstva, aj keď je toto príslušenstvo v súlade so zmluvou.

- (30) Keď spotrebiteľ ukončí zmluvu z dôvodu nesúladu, táto smernica stanovuje len hlavné účinky práva na ukončenie zmluvy a spôsoby jeho uplatnenia, najmä povinnosť zmluvných strán vrátiť, čo dostali. Predávajúci je teda povinný vrátiť sumu, ktorú spotrebiteľ uhradil ako cenu, a spotrebiteľ musí vrátiť tovar.
- (31) V záujme zabezpečenia efektívnosti práva na ukončenie zmluvy pre spotrebiteľov a zároveň aj zabránenia bezdôvodného obohacovania sa spotrebiteľa by sa povinnosť spotrebiteľa zaplatiť za zníženie hodnoty tovaru mala obmedziť na situácie, keď zníženie prekračuje zníženie hodnoty spôsobené bežným používaním. V každom prípade by spotrebiteľ nemal byť povinný zaplatiť sumu vyššiu, ako bola dohodnutá cena za tovar. V situáciách, keď vrátenie tovaru nie je možné vzhľadom na jeho zničenie alebo stratu, spotrebiteľ by mal zaplatiť peňažnú hodnotu tovaru, ktorý bol zničený. Spotrebiteľ by však nemal byť povinný uhradiť peňažnú hodnotu vtedy, keď uvedené zničenie alebo strata boli zapríčinené nesúladom tovaru so zmluvou.
- (32) Aby sa zvýšila právna istota pre predávajúcich a celková dôvera spotrebiteľov v cezhraničné nakupovanie, je vhodné harmonizovať obdobie, počas ktorého je predávajúci zodpovedný za každý nesúlad so zmluvou, ktorý existoval v čase, keď spotrebiteľ získal tovar do fyzickej držby. Vzhľadom na to, že veľká väčšina členských štátov pri vykonávaní smernice 1999/44 stanovila obdobie 2 rokov a v praxi účastníci trhu považujú toto obdobie za primerané, malo by sa zachovať.
- (33) S cieľom zabezpečiť lepšiu informovanosť spotrebiteľov a ľahšie presadzovanie pravidiel Únie týkajúcich sa práv spotrebiteľov v súvislosti s tovarom, ktorý nie je v súlade so zmluvou, táto smernica by mala zosúladiť obdobie, počas ktorého dochádza k presunu dôkazného bremena v prospech spotrebiteľa, s obdobím, v rámci ktorého je predávajúci zodpovedný za každý nesúlad so zmluvou.
- (34) Aby sa zaistila transparentnosť, mali by sa stanoviť určité požiadavky na transparentnosť v prípade obchodných záruk. Okrem toho, aby sa posilnila právna istota a aby sa zabránilo zavádzaniu spotrebiteľov, v tejto smernici sa stanovuje, že keď podmienky obchodnej záruky obsiahnuté v reklame alebo predzmluvných informáciách sú pre spotrebiteľa výhodnejšie ako tie, ktoré sú uvedené v záručnom liste, uplatnia sa výhodnejšie podmienky.
- (35) Berúc do úvahy, že predávajúci nesie voči spotrebiteľovi zodpovednosť za akýkoľvek existujúci nesúlad tovaru so zmluvou, ktorý je dôsledkom konania alebo opomenutia predávajúceho alebo tretej strany, je opodstatnené, aby predávajúci mal možnosť uplatniť nárok na nápravu voči zodpovednej osobe v predchádzajúcich článkoch reťazca transakcií. Táto smernica by sa však nemala dotknúť zásady zmluvnej slobody medzi predávajúcim a ostatnými účastníkmi v reťazci transakcií. Podrobnosti týkajúce sa uplatňovania tohto práva, najmä podrobnosti o tom, voči komu a akým spôsobom sa tieto prostriedky nápravy majú uplatňovať, by mali poskytnúť členské štáty.
- (36) Osoby alebo organizácie, ktoré majú podľa vnútroštátnych právnych predpisov legitímny záujem na ochrane zmluvných práv spotrebiteľov, by mali mať právo podať návrh na začatie konania či už pred súdom, alebo správnym orgánom, ktorý má právomoc rozhodovať o sťažnostiach, alebo na začatie príslušného právneho konania.

- (37) Žiadnym ustanovením tejto smernice by nemalo byť dotknuté uplatňovanie pravidiel medzinárodného práva súkromného, najmä nariadenie (ES) č. 593/2008 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1215/2012⁴².
- (38) Smernica 1999/44/ES by sa mala zmeniť s cieľom vylúčiť z jej pôsobnosti kúpne zmluvy uzavreté na diaľku.
- (39) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004⁴³ by malo byť zmenené tak, aby obsahovalo odkaz na túto smernicu vo svojej prílohe s cieľom uľahčiť cezhraničnú spoluprácu pri presadzovaní tejto smernice.
- (40) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES⁴⁴ by mala byť zmenená tak, aby obsahovala odkaz na túto smernicu vo svojej prílohe s cieľom zabezpečiť, aby kolektívne záujmy spotrebiteľov stanovené v tejto smernici boli chránené.
- (41) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom⁴⁵ sa členské štáty zaviazali v odôvodnených prípadoch pripojiť k svojim oznámeniam transpozičných opatrení jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené.
- (42) Keďže ciele tejto smernice, a to prispieť k fungovaniu vnútorného trhu konzistentným odstraňovaním prekážok súvisiacich so zmluvným právom týkajúcim sa online a iných predajov tovaru na diaľku, nemôžu uspokojivo dosiahnuť členské štáty, ale ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie daných cieľov.
- (43) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie, a to najmä v jej článkoch 16, 38 a 47,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Touto smernicou sa stanovujú určité požiadavky týkajúce sa kúpnych zmlúv uzavretých na diaľku medzi predávajúcim a spotrebiteľom, najmä pravidlá súvisiace so súladom tovaru so zmluvou, s prostriedkami nápravy v prípade neexistencie takéhoto súladu a postupmi na uplatnenie týchto prostriedkov nápravy.
2. Táto smernica sa nevzťahuje na zmluvy o poskytovaní služieb na diaľku. V prípade kúpnych zmlúv uzatváraných súčasne na účely predaja tovaru aj poskytovanie služieb sa táto smernica vzťahuje len na časť týkajúcu sa predaja tovaru.

⁴² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 1.

⁴³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 z 27. októbra 2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, Ú. v. EÚ L 165, 9.12.2004, s. 1.

⁴⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES z 23. apríla 2009 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov, Ú. v. EÚ L 110, 1.5.2009, s. 30.

⁴⁵ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

3. Táto smernica sa nevzťahuje na žiadny trvanlivý nosič obsahujúci digitálny obsah, ak sa trvanlivé médium použilo výlučne ako nosič pre dodanie digitálneho obsahu spotrebiteľom.
4. Pokiaľ to v tejto smernici nie je konkrétne upravené, táto smernica sa nedotýka vnútroštátneho všeobecného zmluvného práva, napríklad pravidiel týkajúcich sa platnosti alebo účinkov zmlúv vrátane dôsledkov ukončenia zmluvy.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „kúpna zmluva“ je akákoľvek zmluva, na základe ktorej predávajúci prevedie alebo sa zaviazne previesť vlastníctvo tovaru vrátane tovaru, ktorý sa má zhotoviť alebo vyrobiť, na spotrebiteľa a spotrebiteľ uhradí alebo sa zaviazne uhradiť jeho cenu;
- b) „spotrebiteľ“ je akákoľvek fyzická osoba, ktorá v zmluvách, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná na účely, ktoré sa netýkajú jej obchodnej ani podnikateľskej činnosti, remesla ani povolania;
- c) „predávajúci“ je každá fyzická alebo právnická osoba bez ohľadu na to, či je v súkromnom alebo verejnom vlastníctve, ktorá v súvislosti so zmluvami, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná na účely súvisiace s jej obchodnou, podnikateľskou, remeselnou alebo profesijnou činnosťou, a to aj prostredníctvom inej osoby konajúcej v jej mene alebo na jej účet;
- d) „tovar“ je akýkoľvek hmotný hnutel'ný predmet s výnimkou:
 - a) tovaru predaného formou exekúcie alebo iným spôsobom na základe zákonnej moci,
 - b) vody, plynu a elektrickej energie okrem prípadu, keď sa predávajú v obmedzenom objeme alebo stanovenom množstve,
- e) „kúpna zmluva uzavretá na diaľku“ je akákoľvek kúpna zmluva uzavretá v rámci organizovaného systému predajov na diaľku bez súčasnej fyzickej prítomnosti obchodníka a spotrebiteľa, s výhradným využitím jedného alebo viacerých prostriedkov komunikácie na diaľku vrátane internetu, a to až do uzavretia zmluvy vrátane času uzavretia zmluvy;
- f) „trvanlivý nosič“ je akýkoľvek prostriedok, ktorý umožňuje spotrebiteľovi alebo predávajúcemu uchovávať informácie jemu osobne určené spôsobom dostupným pre budúce použitie na obdobie primerané účelu týchto informácií a ktorý umožňuje nezmenenú reprodukciu uložených informácií;
- g) „obchodná záruka“ je akýkoľvek záväzok predávajúceho alebo výrobcu (ďalej len „poskytovateľ záruky“) voči spotrebiteľovi, ktorý ide nad rámec jeho právnej povinnosti týkajúcej sa záruky súladu, vrátiť zaplatenú cenu alebo vymeniť, opraviť tovar alebo zaistiť jeho servis akýmkoľvek spôsobom, ak tovar nezodpovedá špecifikáciám alebo akýmkoľvek iným požiadavkám, ktoré sa netýkajú súladu, uvedeným v záručnom liste alebo v príslušnej reklame dostupnej v čase uzavretia zmluvy alebo pred jej uzavretím;
- h) „zmluva“ je dohoda, z ktorej majú vyplývať záväzky alebo iné právne účinky;

- i) „oprava“ je v prípade nesúladu so zmluvou uvedenie tovaru do súladu so zmluvou;
- j) „bezplatne“ je bez nákladov nevyhnutne vynaložených na uvedenie tovaru do súladu so zmluvou, najmä nákladov na poštovné, prácu a materiál.

Článok 3

Rozsah harmonizácie

Členské štáty neponechajú v platnosti ani nezavedú ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice, vrátane prísnejších či menej prísnych ustanovení, ktoré zabezpečujú odlišnú úroveň ochrany spotrebiteľa.

Článok 4

Súlad so zmluvou

1. Tam, kde je to relevantné, predávajúci zabezpečí, že v záujme dosiahnutia súladu musí tovar:
 - a) pokiaľ ide o jeho množstvo, kvalitu a opis, byť v súlade s požiadavkami zmluvy, pričom je tu zahrnutá aj požiadavka, že ak predávajúci ukazuje spotrebiteľovi vzorku alebo model tovaru, tovar musí mať kvalitu tejto vzorky alebo tohto modelu a zodpovedať ich opisu;
 - b) byť vhodný na každý konkrétny účel, na ktorý ho spotrebiteľ žiada, s ktorým bol predávajúci oboznámený v čase uzavretia zmluvy a akceptoval ho; a
 - c) mať vlastnosti a výkonnostnú kapacitu uvedenú v akomkoľvek predzmluvnom vyhlásení, ktoré tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy.
2. S cieľom zabezpečiť súlad so zmluvou musí tovar spĺňať aj požiadavky článkov 5, 6 a 7.
3. Každá dohoda, ktorá na úkor spotrebiteľa vylučuje uplatnenie článkov 5 a 6, odchyľuje sa od nich alebo mení ich účinky, je platná len vtedy, ak v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľ poznal konkrétny stav tovaru a pri uzatváraní zmluvy s týmto konkrétnym stavom výslovne súhlasil.

Článok 5

Požiadavky na súlad tovaru so zmluvou

Tam, kde je to relevantné, tovar musí:

- a) byť vhodný na všetky účely, na ktoré sa tovar rovnakého charakteru bežne používa;
- b) byť dodaný spolu s takým príslušenstvom vrátane balenia, návodov na inštaláciu alebo iných návodov, ktoré môže spotrebiteľ očakávať; a
- c) mať vlastnosti a výkonnostnú kapacitu, ktoré sú bežné pri tovare rovnakého druhu a ktoré môže spotrebiteľ očakávať vzhľadom na charakter tovaru a všetky verejné vyhlásenia vykonané predávajúcim alebo v jeho mene, alebo inými osobami v predchádzajúcich článkoch reťazca transakcií alebo v ich mene, vrátane výrobcu, okrem prípadu, keď predávajúci preukáže, že:
 - i) z racionálnych dôvodov si predávajúci nebol alebo nemohol byť vedomý predmetného vyhlásenia;

- ii) do uzatvorenia zmluvy bolo vyhlásenie ešte opravené alebo
- iii) rozhodnutie zakúpiť tovar nemohlo byť ovplyvnené daným vyhlásením.

Článok 6

Nesprávna inštalácia

V prípade nesprávnej inštalácie tovaru sa každý nesúlad, ktorý je dôsledkom nesprávnej inštalácie, považuje za nesúlad tovaru so zmluvou, ak:

- a) bol tovar inštalovaný predávajúcim, alebo sa tak dialo na jeho zodpovednosť, alebo
- b) tovar, ktorý mal spotrebiteľ inštalovať, bol inštalovaný spotrebiteľom a nesprávna inštalácia bola dôsledkom chýb v návode na inštaláciu.

Článok 7

Práva tretích osôb

V relevantnom čase pre stanovenie súladu so zmluvou, ktorý je stanovený v článku 8, sa na tovar nesmú vzťahovať žiadne práva tretej strany vrátane práv duševného vlastníctva, aby sa tovar mohol použiť v súlade so zmluvou.

Článok 8

Relevantný čas pre stanovenie súladu so zmluvou

1. Predávajúci zodpovedá za akýkoľvek nesúlad so zmluvou existujúci v čase, keď:
 - a) spotrebiteľ alebo ním určená tretia strana s výnimkou prepravcu prevezme tovar do fyzickej držby alebo
 - b) bol tovar odovzdaný prepravcovi zvolenému spotrebiteľom, ak tohto prepravcu nenavrhol predávajúci, alebo ak predávajúci neponúka žiadny spôsob prepravy.
2. V prípadoch, keď tovar inštaloval predávajúci, alebo sa tak dialo na jeho zodpovednosť, sa okamih dokončenia inštalácie pokladá za čas, keď spotrebiteľ získal tovar do fyzickej držby. V prípade tovaru, ktorý mal inštalovať spotrebiteľ, sa za okamih, v ktorom spotrebiteľ tovar získal do fyzickej držby, pokladá okamih, v ktorom mal spotrebiteľ k dispozícii primeranú lehotu na inštaláciu, avšak v žiadnom prípade nie neskôr ako 30 dní po lehote uvedenej v odseku 1.
3. Každý nesúlad so zmluvou, ktorý sa prejaví do dvoch rokov od času uvedeného v odsekoch 1 a 2, sa pokladá za nesúlad, ktorý existoval už v čase uvedenom v odsekoch 1 a 2, pokiaľ tento predpoklad nie je nezlučiteľný s charakterom tovaru alebo charakterom nesúladu.

Článok 9

Prostriedky nápravy v prípade nesúladu so zmluvou, ktoré má spotrebiteľ k dispozícii

1. V prípade nesúladu so zmluvou má spotrebiteľ nárok na to, aby predávajúci uviedol tovar do súladu so zmluvou, a to bezplatne prostredníctvom opravy alebo výmeny v súlade s článkom 11.

2. Oprava alebo výmena sa uskutoční v rámci primeranej lehoty a bez značných ťažkostí pre spotrebiteľa pri zohľadnení vlastností tovaru a účelu, na ktorý spotrebiteľ tovar potreboval.
3. Spotrebiteľ má nárok na primerané zníženie ceny v súlade s článkom 12 alebo môže ukončiť zmluvu v súlade s článkom 13, ak:
 - a) oprava alebo výmena nie sú možné alebo sú protiprávne;
 - b) predávajúci neuskutočnil opravu alebo výmenu v primeranej lehote;
 - c) oprava alebo výmena tovaru by boli spojené so značnými ťažkosťami pre spotrebiteľa alebo
 - d) predávajúci vyhlásil alebo je na základe daných okolností rovnako zrejmé, že predávajúci neuvedie tovar do súladu so zmluvou v rámci primeranej lehoty.
4. Spotrebiteľ má právo odložiť zaplatenie nesplatenej časti ceny až dovtedy, kým predávajúci neuvedie tovar do súladu so zmluvou.
5. Spotrebiteľ nemá nárok na prostriedok nápravy, ak prispel k nesúladu so zmluvou alebo jeho účinkom.

Článok 10

Výmena tovaru

1. Keď predávajúci vykonáva nápravu nesúladu tovaru so zmluvou prostredníctvom jeho výmeny, predávajúci prevezme späť na vlastné náklady tovar, ktorý bol predmetom výmeny, pokiaľ sa obe strany po tom, ako spotrebiteľ upozornil predávajúceho na nesúlad so zmluvou, nedohodli inak.
2. Ak spotrebiteľ inštaloval tovar spôsobom, ktorý je v súlade s jeho povahou a účelom ešte pred tým, než sa prejavil nesúlad so zmluvou, povinnosť prijať späť tovar, ktorý je predmetom výmeny, zahŕňa odstránenie tovaru, ktorý nie je v súlade so zmluvou, a inštaláciu tovaru, za ktorý bol vymenený, alebo znášanie nákladov s tým spojených.
3. Spotrebiteľ nie je povinný zaplatiť za prípadné použitie tovaru, ktorý bol predmetom výmeny, v období pred jeho výmenou.

Článok 11

Možnosť spotrebiteľa vybrať si opravu alebo výmenu

Spotrebiteľ si môže vybrať medzi opravou a výmenou, ibaže by ním zvolená možnosť bola nemožná, protiprávna alebo by v porovnaní s inou možnosťou znamenala pre predávajúceho náklady, ktoré by boli neprimerané, berúc do úvahy všetky okolnosti vrátane:

- a) hodnoty, ktorú by mal tovar v prípade, že by neexistoval nesúlad so zmluvou;
- b) závažnosti nesúladu so zmluvou;
- c) toho, či je možné dokončiť alternatívnu nápravu bez značných ťažkostí pre spotrebiteľa.

Článok 12

Zníženie ceny

Zníženie ceny musí byť úmerné zníženej hodnote tovaru, ktorý spotrebiteľ dostal, v porovnaní s hodnotou, akú by tovar mal v prípade, že by bol v súlade so zmluvou.

Článok 13

Právo spotrebiteľa ukončiť zmluvu

1. Spotrebiteľ má právo ukončiť zmluvu oznámením zaslaným predávajúcemu akýmkoľvek spôsobom.
2. Ak sa nesúlad so zmluvou týka iba niektorých tovarov dodaných na základe zmluvy a existuje dôvod na ukončenie zmluvy podľa článku 9, spotrebiteľ môže ukončiť zmluvu len vo vzťahu k tomuto tovaru a akémukoľvek inému tovaru, ktorý spotrebiteľ nadobudol ako príslušenstvo k tovaru, ktorý nebol v súlade so zmluvou.
3. Ak spotrebiteľ ukončí zmluvu ako celok alebo vo vzťahu k určitému tovaru dodanému na základe zmluvy v súlade s odsekom 2:
 - a) predávajúci vráti spotrebiteľovi zaplatenú cenu bez zbytočného odkladu a v každom prípade najneskôr do 14 dní od prijatia oznámenia a znáša náklady spojené s jej vrátením;
 - b) spotrebiteľ na náklady predávajúceho vráti predávajúcemu tovaru, a to bez zbytočného odkladu a v každom prípade najneskôr do 14 dní od zaslania oznámenia o ukončení zmluvy,
 - c) keď tovar nie je možné vrátiť z dôvodu zničenia alebo straty, spotrebiteľ zaplatí predávajúcemu peňažnú hodnotu, akú by tovar, ktorý nebol v súlade so zmluvou, mal v deň plánovaného vrátenia, ak by ho spotrebiteľ uchoval do daného dňa bez zničenia či straty, okrem prípadu, keď takéto zničenie alebo strata boli spôsobené nesúladom tovaru so zmluvou, a
 - d) spotrebiteľ zaplatí za zníženie hodnoty tovaru len v takom rozsahu, v akom zníženie hodnoty presahuje znehodnotenie zodpovedajúce bežnému používaniu. Platba za zníženie hodnoty nepresiahne cenu zaplatenú za tovar.

Článok 14

Lehoty

Spotrebiteľ má nárok na prostriedok nápravy za nesúlad tovaru so zmluvou v prípade, keď sa nesúlad prejaví do dvoch rokov od relevantného času pre stanovenie súladu. Ak podľa vnútroštátnych právnych predpisov práva stanovené v článku 9 podliehajú premlčacej lehote, táto lehota nemôže byť kratšia ako dva roky od relevantného času pre stanovenie súladu so zmluvou.

Článok 15

Obchodné záruky

1. Každá obchodná záruka je pre poskytovateľa záruky záväzná za podmienok stanovených v:

- a) predzmluvných informáciách vrátane akéhokoľvek predzmluvného vyhlásenia, ktoré tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy;
- b) reklame dostupnej v čase uzavretia zmluvy alebo pred jej uzavretím, a
- c) záručnom liste.

Ak je záručný list pre spotrebiteľa menej výhodný než podmienky stanovené v predzmluvných informáciách poskytnutých predávajúcim alebo v reklame, obchodná záruka je záväzná na základe podmienok stanovených v predzmluvných informáciách alebo v reklame v súvislosti s obchodnou zárukou.

2. Záručný list sa sprístupní na trvanlivom nosiči a vypracuje v jasnom a zrozumiteľnom jazyku. Zahŕňa tieto údaje:
 - a) jasné vyhlásenie o zákonných právach spotrebiteľa stanovených v tejto smernici a jasné vyhlásenie, že uvedené práva nie sú dotknuté obchodnou zárukou, a
 - b) podmienky obchodnej záruky, ktoré idú nad rámec zákonných práv spotrebiteľa, informácie týkajúce sa trvania, prevoditeľnosti, územnej pôsobnosti a existencie akýchkoľvek poplatkov, ktoré spotrebiteľovi môžu vzniknúť v súvislosti s využitím obchodnej záruky, názov a adresu poskytovateľa záruky a osoby, u ktorej sa má záruka uplatniť, ak touto osobou nie je poskytovateľ záruky, a postup pre uplatnenie nároku.
3. Nedodržanie odseku 2 nemá vplyv na záväznú povahu tejto obchodnej záruky pre poskytovateľa záruky.
4. Členské štáty môžu stanoviť dodatočné pravidlá o obchodných zárukách, pokiaľ tieto pravidlá nebudú znižovať ochranu stanovenú v tomto článku.

Článok 16

Právo na nápravu

Ak predávajúci nesie voči spotrebiteľovi zodpovednosť za nesúlad so zmluvou spôsobený konaním alebo opomenutím osoby v predchádzajúcich článkoch reťazca transakcií, predávajúci má právo uplatniť nárok na nápravu voči zodpovednej osobe alebo osobám v reťazci transakcií. Osoba, voči ktorej sa predávajúci môže domáhať nápravných opatrení, ako aj príslušné opatrenia a podmienky výkonu, sa určia vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Článok 17

Výkon práva

1. Členské štáty zabezpečia, aby existovali primerané a účinné prostriedky na zabezpečenie súladu s touto smernicou.
2. Prostriedky uvedené v odseku 1 musia obsahovať ustanovenia, ktoré umožnia jednému alebo viacerým z nasledujúcich orgánov určených podľa vnútroštátnych právnych predpisov podať návrh na začatie konania pred súdmi alebo príslušnými správnymi orgánmi s cieľom zabezpečiť uplatnenie vnútroštátnych predpisov na transpozíciu tejto smernice:
 - a) orgány verejnej moci alebo ich zástupcovia;

- b) spotrebiteľské organizácie, ktoré majú legitímny záujem na ochrane spotrebiteľov;
- c) profesijné organizácie, ktoré majú legitímny záujem na konaní.

Článok 18

Obligatórny charakter

Pre spotrebiteľa nie sú záväzné žiadne zmluvné dohody, ktoré na úkor spotrebiteľa vylučujú uplatňovanie vnútroštátnych opatrení, ktorými sa transponuje táto smernica, ktoré sa od nich odchyľujú alebo menia ich účinky predtým, než spotrebiteľ informuje predávajúceho o nesúlade tovaru so zmluvou, okrem prípadu, že zmluvné strany v súlade s článkom 4 ods. 3 vylúčili požiadavky článkov 5 a 6, odchyľili sa od nich alebo zmenili ich účinky.

Článok 19

Zmeny smernice 1999/44/ES, nariadenia (ES) č. 2006/2004 a smernice 2009/22/ES

1. Článok 1 smernice 1999/44/ES sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. „Účelom tejto smernice je aproximácia zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o určitých aspektoch zmlúv o predaji spotrebného tovaru a súvisiacich záruk, ktoré nie sú kúpnyimi zmluvami uzavretými na diaľku, s cieľom zabezpečiť jednotnú minimálnu úroveň ochrany spotrebiteľa v rámci vnútorného trhu.“

b) odsek 2 sa mení takto:

i) písmeno f) sa nahrádza takto:

„f) oprava: je v prípade nesúlady so zmluvou uvedenie spotrebného tovaru do súladu s kúpnuou zmluvou;“

ii) dopĺňa sa tento bod:

„g) kúpna zmluva uzavretá na diaľku“ je akákoľvek kúpna zmluva uzavretá v rámci organizovaného systému predajov na diaľku bez súčasnej fyzickej prítomnosti obchodníka a spotrebiteľa, s výhradným využitím jedného alebo viacerých prostriedkov komunikácie na diaľku vrátane internetu, a to až do uzavretia zmluvy vrátane času uzavretia zmluvy;

2. V prílohe k nariadeniu (ES) č. 2006/2004 sa dopĺňa tento bod:

„22. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) N/XXX z XX/XX/201X o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku (Ú. v. EÚ...)“

3. V prílohe I k smernici 2009/22/ES sa dopĺňa tento bod:

„16. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) N/XXX z XX/XX/201X o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o online a iných predajoch tovaru na diaľku (Ú. v. EÚ...)“

Článok 20

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do [dátum dva roky po nadobudnutí účinnosti].

2. Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.
3. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 21

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 22

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*